

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

БАКАЛАВРИАТ

ЖҰҚПАЛЫ АУРУЛАР

5В110400 – «Медициналық-профилактикалық іс» мамандығы

Сағат көлемі – 135 (3 кредит)

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

Астана 2011

АЛҒЫ СӨЗ

1. **ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН** «Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығы», С.Д. Асфендияров атындағы Қазақ Ұлттық медицина университеті, «Астана Медициналық университеті» АҚ, Қарағанды мемлекеттік медицина университеті, М.Оспанов атындағы Батыс-Қазақстан мемлекеттік медицина университеті, Семей қаласының Мемлекеттік медициналық университеті, Оңтүстік-Қазақстан мемлекеттік фармацевтикалық академиясы.
2. **АЛҒАШ РЕТ** енгізілген
3. **Үлгілік оқу бағдарламасы** 5B110400 - «Медициналық-профилактикалық іс» мамандығы бойынша ҚР 2009 жылғы мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес әзірленген
4. **Үлгілік оқу бағдарламасы** Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрінің 2011 жылғы 26 қазандағы №734 бұйрығымен бекітілген.

МАЗМҰНЫ

1. Түсініктеме	4
2. Пән бойынша сағаттың бөлінуі.....	6
3. Пәннің мазмұны және сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгілері	6
4. Оқу және оқыту әдістері.....	29
5. Студенттердің білімін бағалау.....	29
6. Құрал-жабдықтар.....	29
7. Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі.....	30

Бұл үлгілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

1 ТҮСІНІКТЕМЕ

Қазіргі медицинаның жетістіктері, эпидемияға қарсы шараларды тиімді ұйымдастыру, Қазақстан Республикасында жұқпалы ауруларды бақылау мен басқару көптеген эпидемиялық инфекциямен ауыратындардың санын азайтты, құрылымы және сипатына өзгеріс әкелді. Бірақ, басқа мемлекеттерден жұқпалы аурулардың, соның ішінде, аса қауіпті инфекциялардың ену қауіпі, сонымен қатар, жұқпалы аурулар қоздырғышын бактериологиялық (биологиялық) қару ретінде қолдану қауіпі үнемі сақталуда. Одан басқа, Қазақстан Республикасының аймағында оба, туляремия, Конго-Қырымдық геморрагиялық қызба (КҚГҚ), бүйрек синдромымен өтетін геморрагиялық қызба (БСГҚ). сияқты аса қауіпті инфекциялардың табиғи ошақтары орналасқан. Қазақстан Республикасында зоонозды инфекциялар бойынша (бруцеллез, түйнеме, құтыру және басқалары) қолайсыз эпидемиологиялық жағдай сақталуда. «Ескі» инфекциялар (тырысқақ және басқалары) қайта оралып жатыр және «жаңа» инфекциялар (emerging diseases) пайда болуда: АЖРС-ТОРС (ауыр жедел респираторлы синдром, «құс» тұмауы, «шошқа» тұмауы, прионды аурулар. 2009 жылы ДДҰ Н1N1 гриппінің пандемиялық таралуы туралы хабарлады. Вакцинацияға қарамастан қызылшамен эпидемиялық аурушылдық байқалады. Полиомиелиттің сырттан ену қауіпі бар. Әлемдегі АИВ-инфекциясы бойынша жағдайдың тұрақтандырылуына қарамастан, Қазақстанда АИВ-инфекциясымен аурушылдық жоғарылап келуде.

Жұқпалы аурулар бойынша бағдарлама инфектология аймағындағы қазіргі кезеңге тән жетістіктерге байланысты нозологиялық формаларды біріктіреді.

Бұл бағдарламада Қазақстан Республикасындағы инфекциялық қызметті ұйымдастырудың құрылымдары нақты көрсетілген. Бағдарламада жұқпалы аурулардың қазіргі кезеңіндегі этиологиялық құрамына және патогенезіне сәйкес жаңа мәліметтер, жұқпалы аурулардың қазіргі уақыттағы ағым ерекшеліктері туралы түсініктер, әртүрлі қатардағы жұқпалы аурулардың ерекшеліктерін ашады. Жұқпалы аурулардың типті ағымымен қатар атипті ағымына да көңіл бөлінген.

5B110400 - «Медициналық-профилактикалық іс» мамандығы бойынша жалпы дайындық кеңінен таралған жұқпалы ауруларды, сырттан енетін және тропикалық ауруларды клиникалық диагностикалауға алған білімдерін, ауруды ерте анықтау мақсатында аспаптық және зертханалық зерттеу әдістерін тиімді қолдануды, ошақта ілкі эпидемияға қарсы шараларды жүргізуді оқып-үйрену қабілетін дамытуды қарастырады.

Маманды дайындауда негізгі көңіл аса қауіпті жұқпалы ауруларды халықаралық медициналық-санитарлық ережелер мен сырттан енуінің алдын-алуда қарастырылған шараларға ерекше назар аударылады.

Пәннің мақсаты: студенттерде жұқпалы ауруларды дифференциальды диагностикалау, диагностика, таралу ошағына эпидемияға қарсы шараларды ұйымдастыру бойынша дағды, білім қалыптастыру.

Пәннің міндеттері:

- кең таралған инфекция мен инвазия, карантиндік инфекциялар, сонымен қатар экзотикалық (әкелінген) жұқпалы ауруларға клиникалық-анамнездік мәліметтерге сүйене отырып диагноз қоюды үйрету;
- жұқпалы аурулардың алдын алу шаралары мен негізгі принциптерін үйрету;
- жұқпалы аурулардың ошағында эпидемияға қарсы және алдын алу шараларын ұйымдастыру принциптерін үйрету.

Білім берудің түпкілікті нәтижелері (компетенциялары)

Студент тиісті:	компетенциялар
білуге	жұқпалы аурулардың анықтау негізін;
	ауруханаға жатқызудың клиникалық және эпидемиологиялық көрсеткіштерін;
	науқастарды үйде емдеу шарттарын: а) ішек инфекциялары; б) ауа-тамшы инфекциялары;
	жұқпалы аурулардың алдын-алудың әдістері мен принциптерін;
	карантиндік инфекцияға күдіктенген кезде эпидемияға қарсы шұғыл шараларды ұйымдастыру принциптерін;
	емханадағы жұқпалы аурулар кабинетінің (ЖАК) функцияларын
	инфекциялық бақылау принциптері
үйреніп алуға	жұқпалы ауруға шалдыққан науқастарды тексеруге дайындауды және лабораториялық-құралдық зерттеу әдістерін жүргізуге қатысуды;
	жұқпалы науқаспен жұмыс істеу барысында биоқауіпсіздік принциптерін қолдануды;
	жұқпалы ауру ошақтарындағы эпидемияға қарсы және профилактикалық шараларды ұйымдастыруды;
	тұрғындар арасында жұқпалы аурулармен ауыруды сараптауды
машықтарды игеруге	аса қауіпті инфекциялар жағдайын стандартты анықтау әдісін қолдануға
	бағытталған эпидемиологиялық анамнез бен ауру анамнезін жинауға;

	клиникалық тексеру мен зертханалық-құралдық зерттеу әдістерін интерпретациялауға;
	ошақта профилактикалық және эпидемиологияға қарсы шаралар жүргізуге;
	жұқпалы аурулардың алдын алуда санитариялық-ағарту жұмыстарын өткізуге

Пререквизиттер мен постреквизиттер

Пререквизиттер: анатомия, патологиялық анатомия, коммуникативті дағдылар, клиникалық медицинаға кіріспе, микробиология.

Постреквизиттер: эпидемиология дезинфекциялық іс негіздерімен, коммунальды гигиена, тағам гигиенасы, балалар мен жасөспірімдер гигиенасы.

2 ПӘН БОЙЫНША САҒАТТЫҢ БӨЛІНУІ

Сағаттың жалпы саны	Аудиториялық сағаттар				СӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	ОСӨЖ	
№1 кредит - 45	30	5	10	15	15
№2 кредит - 45	30	5	10	15	15
№3 кредит - 45	30	5	10	15	15

3 Пәннің мазмұны* және сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгілері**

№1 кредит

Инфекциялық процестегі инфекция туралы ілім. Жұқпалы аурулардың алдын алу мен жіктеудің жалпы принциптері

Жұқпалы аурулардың таралуының қысқаша тарихи мәліметтері. Қазақстан Республикасындағы жұқпалы ауруларды зерттеудің негізгі кезеңдері. Эпидемиялық және спорадикалық аурушылдық.

«Инфекция», «инфекциялық процесс» түсініктерінің анықтамасы. Аурушандықтың жалпы құрылысындағы жұқпалы аурулардың орны. Қазіргі кездегі жұқпалы аурулармен ауырғыштық құрылымы және жұқпалы аурулардың эволюциясы. Жұқпалы аурулардың клиникалық жіктелуіларын құрастыру принциптері. Жұқпалы аурулар калассификациясы.

Жұқпалы аурулардың ағымы, циклдері. Жұқпалы аурудың жіті және

созылмалы формалары. Жұқпалы аурулардың симптомдары мен синдромдары және оларды бағалау.

Жұқпалы ауру жағдайын стандартты анықтау принциптері (күмәнді, ықтимал және дәлелденген ауру жағдайлары. Жұқпалы аурулардың ерте диагностикасының принциптері. Диагностикадағы анамнездің мәні. Эпидемиологиялық анамнез.

Жұқпалы ауру диагнозын қоюдағы лабораторлық және клиникалық-иммунологиялық мәліметтердің маңызы. Зерттеулердің талдау алдындағы (пре-аналитический этап) және талдау (аналитический этап) сатылары. Диагностиканың лабораторлық әдістері: бактериологиялық, вирусологиялық, микроскопиялық, серологиялық, биологиялық, аллергиялық, молекулярлы-генетикалық (ПТР, сапалық, сандық анализ). Жұқпалы аурулар диагностикасындағы экспресс әдістер. Биологиялық материалмен жұмыс істеу барысындағы биоқауіпсіздік принциптері. Контакттан кейінгі алдын алу (постконтактная профилактика).

Жұқпалы аурулардың алдын алудың жалпы принциптері. Инфекция көзін тасымалдаушыларды жоюдағы профилактикалық шаралар, Инфекцияларды организмнің қабылдағыштығы және берілу жолдары. Бактерия көздерін жою және белсенді анықтау.

Вакцинді және серопротекторлар. Вакцина түрлері. Анатоксиндер. Сарысулар. Иммуноглобулиндер.

Профилактикалық егулердің күнтізбесі. Алдын алу егулердің ұлттық күнтізбесі. Ұлттық иммунизация күндері. Эпидемиологиялық көрсеткіштермен егулерді жүргізу. Егулерге қарсы көрсеткіштер. Вакцинацияның асқынуы.

Санитарлық-ағарту жұмыстарының жұқпалы ауруларды алдын алудағы ролі және орны. әрекеттік аспектілер.

Жұқпалы аурулардың ауру тарихын толтыру.

Ішек инфекциялары және инвазиялары

Дизентерия

Этиологиясы. Қоздырғыш, оның негізгі қасиеттері. Шигеллалардың қазіргі жіктелуі. Қоздырғыштың сыртқы ортадағы тұрақтылығы. Эпидемиологиясы. Инфекция көздері. Дизентерия таралуындағы атипті формалы науқастардың маңызы. Жұғу механизмі. Шигеллалардың әртүрлі түрлеріне арналған таралу жолдары мен факторлары. Имунитет. Маусымдылық. Патогенезі. Инфекцияның ену қақпалары. Қоздырғыштың инвазивті және токсигенді қасиетінің ролі. Клиникасы. Дизентерияның клиникалық жіктелуі. Аурудың түрлі клиникалық варианттарындағы инкубациялық кезеңдер. Жіті дизентериядағы колиттік, гастроэнтероколиттік және гастроэнтериттік нұсқаларының сипаты. Ағымының ауырлық критерийлері. Дизентерияның субклиникалық ағымы (бактерия тасымалдаушылық). Дизентерияның асқынуы, дизентериядан кейінгі жағдай. Созылмалы дизентерия және оның варианттары. Созылмалы дизентерияның дамуына әсер ететін шарттар. Ағымның қазіргі

ерекшеліктері. Болжам. Диагностикасы. Науқастың эпидемиологиялық анамнезі мен клиникалық тексерулердің маңызы. Бактериологиялық және серологиялық РНГА эритроциттік дизентериялық диагностикумымен, ИФА, НРИФ) әдістер. Диагностиканың копроскопиялық әдістері. Аспапты әдіс (ректороманоскопия). Ректоманоскопиялық көрсеткіштер.

Коаггутинация реакциясының, имунофлюоресцентті әдіс және имуноглобулинді (антиденесімен) диагностикумы бар РНГА көмегімен жасалатын экспресс-диагностика. Саралау диагнозы.

Алдын-алу. Науқастардың диагнозын ерте анықтаудың ролі және оларды стационарда және үйде тиімді емдеу. Ағымды және қорытынды дезинфекция. Емханада ЖАК-та реконвалесценттерді диспансерлік бақылау. Санитарлық-ағарту жұмысы.

Сальмонеллез

Этиологиясы. Сальмонеллездің қоздырғышы, олардың маңызды қасиеті. Жіктелуілау принциптері. Эпидемиологиясы. Сальмонеллездердің адамдар мен жануарлар арасында таралуы. Сальмонеллездің берілу факторлары, таралу жолдары. Қабылдағыштық. Иммунитет. Споралық аурушандық және топтық ошақтар. Маусымдылық. Патогенезі. Патологиялық анатомия. Сальмонеллездің жергілікті және таралған (генерализденген) түрлерінің патогенезі. Клиникасы. Сальмонеллездің жіктелуі. Сальмонеллездің генерализацияланған түрлерінің клиникасы (ішсүзектік және септикопиемиялық). Бактериятасымалдаушы. Асқыну. Диагностикасы. Эпидемиологиялық және зертханалық мәліметтердің маңызы. Лабораториялық диагностика: бактериологиялық және серологиялық әдістер, экспресс-диагностика. Ағымның заманауи ерекшеліктері.

Емі. Сальмонеллездің ошақты және генерализацияланған түрлерін емдеу принциптері. Бактериятасымалдаушылықты емдеу. Ауруханадан шығару критерийлері. Алдын алуы. Науқасты ерте анықтаудың және ауруханада және үйде тиімді емдеу маңызы. Күнделікті және ақырғы дезинфекция. Емхананың ЖАК реконвалесценттерді диспансеризациялық бақылауы. Санитарлық-ағарту жұмысы.

Вирусты гастроэнтериттер

Этиологиясы. Ротавирустар вирусты гастроэнтериттердің негізгі себептерінің бірі. Гастроэнтериттің дамуындағы басқа вирустардың маңызы.

Эпидемиологиясы. Шығу көзі. Таралу жолдары мен жұғу механизмі. Қабылдағыштық. Иммунитет. Маусымдылық. Кездейсоқ және топтық аурулар.

Патогенезі. Патологиялық анатомия. Вирустың энтероцитке енуі (энтеротроптық). Вирустың репродукциясы. Асқорытудың мембранды және қуысты бұзылыстары. Клиникасы: инкубациялық кезеңі. Аурудың ерте және айқын кезеңдегі симптоматикасы. Болжам. Диагностика. Емі. Алдын алу. Санитарлық-ағарту жұмысы.

Эшерихиоздар

Этиологиясы. Эшерихиоздың сипаттамасы. Олардың антигендік құрылымдары. Эшерихиоздың жіктелуі. Эпидемиологиясы. Эшерихиоздың шығу көзі. Жұғу механизмі. Таралу жолдары. Инфекцияның берілу факторлары. Патогенезі. Патологиялық анатомия. Эшерихияның токсигенді және инвазивті қасиеттерінің ролі. Ішкі ағзалардағы патологиялық өзгерістер.

Клиникасы. Дизентерия және тырысқақ тәрізді эшерихиоздың симптоматикасы мен ағымы. Ағымының қазіргі ерекшеліктері. Болжамы.

Диагностикасы. Эшерихиоз диагностикасындағы клиникалық және эпидемиологиялық мәліметтердің маңызы. Спецификалы диагностика: бактериологиялық және серологиялық: ТЕГАР; иммунофлюоресцентті әдістің көмегімен және ТЕГАР (РНГА) иммуноглобулинді диагностикасының көмегімен жасалатын эшерихиоздың экспресс диагностикасы. Саралау диагнозы. Алдын-алу. Санитарлық-ағарту жұмысы.

Тырысқақ

Этиологиясы. Классикалық тырысқақ вибрионы және Эль-Тор вибрионы. Олардың негізгі қасиеттері токсиндердің сипаттамасы. Сыртқы ортадағы тұрақтылығы. Эпидемиологиясы. Инфекцияның шығу көзі. Жұғу механизмі, инфекцияның таралу және берілу жолдары. Эль-Тор тырысқақтың эпидемиялық ерекшеліктері. Патогенезі. Патологиялық анатомия. Қоздырғыштың енуі және оның көбеюі. Холероген токсиндерінің жіңішке ішек жасушасының ферменттік жүйесіне әсері. Диарея патогенезі, су-электролитті бұзылыстар, метоболикалық ацидоз, жүрек-қантамыр бұзылулары, бүйрек қызметінің бұзылуы. Ішкі ағзалардағы патологиялық өзгерістер.

Клиникасы. Ағымының қазіргі ерекшеліктері. Дегидратацияның 4 дәрежесіне байланысты клиникалық және патогенетикалық мінездемесі. Эль-Тор тырысқақтың клиникалық ерекшеліктері. Гиповолемиялық шоктың клиникасы. Асқынуы. Болжамы. Диагностикасы. Науқастың эпидемиологиялық анамнезі мен клиникалық тексерілуінің маңызы. Бактериологиялық диагностика (құсық, өт, аутопсиялық материал). Экспресс диагностика әдістері. Алу ережелері, материалдық зерттеу.

Алдын-алуы. Эпидемиялық ошақтың орналасуы, ошақты жою. Тырысқақтың енуіне жол бермеу. Диагнозды ерте анықтаудың, науқастарды госпитализациялаудың, қарым-қатынаста болған адамдарды бактериологиялық тексерудің тиімділігі. Ағымдық және қорытынды дезинфекция. Вибрион тасымалдаушыны клиникалық-бактериологиялық бақылау. Антибиотиктермен жедел алдын алу. Санитарлық-ағарту жұмысы.

Тырысқақпен күресуге арналған халықаралық ережелер мен карантинді шаралар.

Тағамдық токсикоинфекция

Этиологиясы. Эпидемиологиясы. Тағамдық токсикоинфекцияның таралу көзі, берілу механизмі. Токсиндердің берілуіндегі әртүрлі тағамдардың ролі. Кездейсоқ аурушандық және топтық тұтану. Патогенезі. Патологиялық анатомия. Клиникасы. Ағымының қазіргі ерекшеліктері. Инкубациялық кезең. Асқазан ішек жолының әртүрлі бөлімдерінің зақымдануындағы ауру ағымының клиникалық нұсқалары. Ауырлық дәрежесі. Асқыну. Болжам.

Диагностикасы. Диагностиканың бактериологиялық әдісінің жетекшілік маңызы. Қоздырғыштардың аутоиммундармен серологиялық реакциясы.

Алдын алу. Санитариялық-гигиеналық шаралар.

Іш сүзек, А және В паратифтер

Этиологиясы. Қоздырғыш оның негізгі қасиеттері, антигенді құрылымы, L түрлі қоздырғыш. Эпидемиологиясы. Инфекция көзі. Берілу механизмі мен жұғу жолдары. Тағамдық және ошақтық тұтанулар. Тұрғындардың қабылдағыштығы. Патогенезі. Патологиялық анатомия. Қоздырғыштың енуі, ішектің лимфалық аймағында, лимфалық түйіндерінде көбеюі. Жасушаішілік паразиттену, бактериемия, токсинемия. Ошақты зақымдалу. Аллергиялық реакция. Жіңішке ішектің лимфалық аппаратындағы патологиялық өзгерістердің циклілігі. Басқа органдар мен жүйелердегі өзгерістер.

Клиника. Инкубациялық кезең. Клиникалық кезең. Ішсүзектің ағымының циклілігі. Аурудың айқын кезеңіндегі клиникалық сипаттамасы. Температуралық қисықтың түрлері. Бөртпелердің пайда болу уақыты. Орталық нерв және жүрек-қантамыр жүйелері қызметінің бұзылуы. Асқазан- ішек жолының зақымдалу белгілері. Ішсүзектің ауырлық дәрежесінің критерийлері. А және В паратифтерінің клиникалық ағымының ерекшеліктері. Ішсүзектің өршуі мен ремиссиясы. Асқынуы. Болжамы. Диагностикасы. Эпидемиологиялық және клиникалық мәліметтердің ролі. Гемограмма. Лабораториялық диагностика: бактериологиялық және серологиялық (Видадь реакциясы ТЕГАР О, Н және Vi инфекцияның экспресс диагностикасы). Аурудың әртүрлі кезеңінде оптимальды лабораториялық диагностикалық әдістерді таңдау.

Алдын-алу. Спецификалы алдын алу. Реконвалесценттерді диспансеризациялау принциптері. Санитарлық-ағарту жұмысы.

Иерсиниоздар

Этиологиясы. Қоздырғыштар туралы негізгі мәлімет. Эпидемиологиясы. Инфекцияның көзі. Адамға жұғу жолдары мен таралу факторлары. Тұрғындардың қабылдағыштығы. Аурудың маусымдылығы. Иммуитет.

Патогенезі. Патологиялық анатомия. Процестің даму сатысы. Энтеральды лимфаденит, бактеремия, токсинемия, мүшелерінің зақымдалуы. Аурудың қайталануы. Клиникасы. Аурудың клиникалық жіктелуі. Инкубациялық кезең. Жергілікті және генерализацияланған түрлерінің симптомдары мен ағымы.

Салдарлық ошақтың зақымдалуы. Өршу мен қайталанулардың клиникалық мінездемесі. Диагностикасы. Зертханалық диагностика: бактериологиялық, серологиялық и биологиялық тексеру әдістері. Алдын-алу. Санитарлық-ағарту жұмысы.

Ішектің протозойлы инвазиялары (амебиаз, балантидиаз)

Этиологиясы. Қоздырғыштар, олардың өмірлік циклі. Эпидемиологиясы. Инвазияның шығу көздері. Жұғу механизмі мен таралу жолдары. Цистотасымалдаушылардың ролі. Маусымдылық. Аурушандық.

Патогенез. Патологиялық анатомиясы. Амебиаз және балантидиазда әртүрлі органдар мен жүйедегі патоморфологиялық өзгерістер. Патологиялық процестің ішектен тыс орналасу механизмі. Клиникасы. Клиникалық жіктелу. Ішектік амебиаз. Жіті және созылмалы формасы. Өкпедегі, бауырдағы, мидағы амебиаздық абсцестің симтпомдары. Тері амебиазының клиникасы. Болжам. Диагностикасы. Амебиаздың спецификалы және қосымша анықтау әдістері (копрологиялық, ректороманоскопиялық). Ішектен тыс амебиаздың қосымша әдістері. Саралау диагноз. Алдын-алу. Диспансерлік бақылау. Тасымалдаушыларды тіркеу. Шетелден енгізілудің алдын алу.

Ботулизм

Этиологиясы. Қоздырғыштың негізгі қасиеттерінің сипаты. Қоздырғыштың түрлері. Эпидемиологиясы. Ботулизмнің берілу факторлары мен инфекция көздері. Үйде дайындалған консервілердің зарарлану қаупі. Қабылдағыштық. Бірлескен және топтастырылған аурулардың болуы.

Патогенезі. Патологиялық анатомиясы. Токсинемия (улану). Орталық және шеткері жүйке жүйесінің зақымдалу механизмі. Жіті тыныс алу жеткіліксіздігінің патогенезі. Ішкі ағзалардағы патологиялық өзгерістер.

Клиникасы. Ботулизм жағдайларын стандартты анықтау. Бульбарлы бұзылыстар. Ауырлық критерийлері. Жіті тыныс алу жеткіліксіздігі. Асқынулары. Болжамы. Диагностикасы. Лабораториялық зерттеулер. Биологиялық сынама. Алдын алу. Ботулизм ошағындағы серологиялық алдын алу. Вакциналық алдын алу шаралары (полианатоксин) және оған көрсеткіштер. Санитарлық-ағарту жұмысы.

Вирусты гепатиттер

Вирусты гепатиттердің А, В, С, D (дельта), Е, TTV, G этиологиясы.

А вирусты гепатиті, этиологиясы. Эпидемиологиясы. Инфекция көзі. Сарғаюсыз және субклиникалық формалы науқастардың эпидемиологиялық маңызы. Берілу механизмі мен факторлары. Жас ерекшелігі әртүрлі топтардың қабылдағыштылығы. Иммунитет. Патогенезі. Патологиялық анатомия. Сарғаюдың, гиперферментемияның және т.б. метаболикалық бұзылыстардың патогенезі. Саногенез механизмнің активациясы. Бауырдағы морфологиялық өзгерістер.

Клиникасы. А вирусты гепатиттің клиникалық жіктелуі. Вирусты гепатиттердің жіктелуі. Инкубациялық кезеңнің ұзақтығы. Сарғаю алды кезеңінің ұзақтығы мен клиникалық көрінісі. Сарғаю мерзімі, оның клиникалық сипаттамасы. Реконвалесценция мерзімі. Ағымының қазіргі ерекшеліктері. Вирусты гепатиттердің соңы. Диагностикасы. Биохимиялық зерттеулер: гиперферментемия анықталуы, пигмент және нәруыз алмасуының бұзылыстары. Олардың клиникалық интерпритациясы. Иммунологиялық зерттеулер. Маркерлердің анықталуы.

Алдын алу. Науқастардың, қоздырғышы бар адамдардың ерте және белсенді анықталуының маңызы. Қарым-қатынастағыларды бақылау. Дезинфекция. Стационардан шығару шарты. Вакцинация. Бұрын ауырған адамдарды қарау.

В вирусты гепатит. Этиологиясы. Дейн бөлшегі, оның антигендік құрылымы. Эпидемиологиясы. Инфекция көзі. Таралу жолдары. Қауіп тобы.

Патогенезі. Патологиялық анатомиясы. Патогенездің вирустық иммуногенетикалық концепциясы. Гепатоциттердің және холестаждың цитолиттік механизмі. Фульминантты және созылмалы гепатиттің патогенезіндегі ерекшеліктері. Бауырдағы морфологиялық өзгерістер. Клиникасы. Ауырлықтың критерийлері. Бауырдың жіті энцефалопатиясының (ЖБЭ I-IV дәрежесі) клиникалық сипаттамасы. Аурудың рецидивтері мен өршуі. Болжамы. Диагностикасы. Иммунологиялық диагностика. Биохимиялық зерттеулер. Диагностиканың аспаптық әдістері. Маркерлердің анықталуы. ПЦР диагностикасы. Алдын алу. Санитариялық-гигиеналық шаралар. Науқастардың, қоздырғышы бар адамдардың диагнозын ерте және активті анықтаудың маңызы.

Д вирусты гепатит. Этиологиясы. Эпидемиологиясы. Инфекция көзі. Берілу механизмі. Коинфекция мен суперинфекция туралы түсінік. Патогенезі. Патологиялық анатомиясы. Дельта-вирус қоздырғышының гепатоциттерге цитолитикалық әсер етуі. Дельта-вирустың қайталану репликация және оның рецидиві. Киникасы. Фульминантты ағымы. В вирусты гепатиттің реконвалесценциядағы жіті дельта-гепатиты. Инкубациялық кезең. Сарғаю алды және сарғаю кезеңдерінің ерекшеліктері. Гепатиттің созылмалы түрге өтуінің ерте белгілері. Болжамы. Алдын алу. Вирусны В және Д гепатиттерінің вакцинопрофилактикасының ролі. Санитарлық-ағарту жұмысы. Инфекциялық бақылау.

Тыныс алу жолдарының инфекциялары

Тұмау және басқа ЖРВИ

Анықтамасы (Грипп және басқа ЖРВИ). Этиологиясы. Қоздырғыш және оның қасиеті, антигендік құрылымы, өзгергіштігіне деген қазіргі уақыттағы көзқарасы. Антигендік варианттары. Вирустың пандемиялық және эпидемиялық штаммалары. Эпидемиологиясы. Инфекция көзі. Тұмаудың,

парагрипптің және аденовирусты инфекцияның таралу жолдары мен жұғу механизмі. Организмнің қабылдағыштығы. Иммуитет. Аурушандық. Маусымдылық. Тұмаудың эпидемиялары және пандемиялары. Патогенезі. Патологиялық анатомиясы. Вирустың енуі. Тыныс алу жолдарының сілемейлі қабығының өзгеруі. Респираторлы синдромның патогенезі. Жүрек, жүрек-қантамыр, нерв жүйесі, паренхиматозды ағзалардың өзгерісі. Салдарлық инфекцияның маңызы. Клиникасы. Тұмаудың клиникалық жіктелімі. Гипертотикалы және геморрагиялы синдромдар. Жіті тыныс алу жеткіліксіздігі. Тыныс алу ағзалары асқынулары, басқа да асқынулар. Невр жүйесінің асқынуы. Пандемиялық грипптің клиникалық ағымының ерекшеліктері. Болжам. Алдын алу. Табиғаты вирусты жіті тыныстық аурулардың жалпы клиникалық-этиологиялық және эпидемиологиялық сипаттамасы. Жіті тыныстық аурулардың қазіргі кездегі жіктелуі. Тұмауды ерте диагностикалау маңыздылығы және тұмаумен ауыратын науқастардың арасынан басқа ЖРВИ-мен ауыратын науқастарды белгілеу. РС, риновирустық инфекциялар, олардың клиникалық ерекшеліктері, емдеу принциптері. Эпидемияға қарсы шаралар, тұмау кезінде арнайы алдын алу шараларын жүргізу. Санитарлық-ағарту жұмысы.

Энтеровирусты инфекция

Этиологиясы. ЕСНО және Коксаки вирустар. Ортақ қасиеттері. Эпидемиологиясы. Инфекция көзі. Жұғу жолдары. Кездейсоқ аурулар, жергілікті тұтанулар, эпидемиялар. Иммуитет. Патогенезі. Патологиялық анатомиясы. Тыныстық және асқырту жолының сілемейлі қабығының жасушасына вирустың енуі. Жергілікті өзгерістер. Вирусемия. Асқазан-ішек жолының, нерв жүйесінің және бұлшықеттердің зақымдануы.

Клиникасы. Инкубациялық кезеңі. Клиникалық белгілердің әртүрлілігі. Жеке формалардың клиникалық сипаттамасы: энтеровирусты диарея, герпетикалық баспа, жіті тыныстық аурулар, миалгиялар, сірнелі менингит және нерв жүйесінің басқа да зақымдануы, инфекциялы экзантема, миокардиттер, геморрагиялы конъюнктивит. Болжамы. Диагностикасы. Вирустық және серологиялық диагностика. Алдын алу.

Менингококкты инфекция

Этиологиясы. Қоздырғыш. Оның негізгі қасиеті. Менингококктың түрлері мен серологиялық топтар. Эпидемиологиясы. Инфекция көзі. Инфекцияның жұғу механизмдері және таралу жолдары. Тұрғындардың қабылдағыштығы. Қауіп тобы. Иммуитет. Маусымдылық. Патогенезі. Патологиялық анатомиясы. Инфекцияның гематогенді және лимфогенді генерализациясы. Патогенездегі токсемиялық және аллергиялық компоненттің ролі. Инфекция-токсикалық шоктың, церебральды гипертензия және гипотензияның, мидың ісінуі және ұлғаюының, ДВС-синдромының және бүйрекүсті безінің жіті жетіспеушілігінің даму механизмі. Клиникасы. Менингококкты инфекцияның формаларын

жіктеу. Менингококкты назофарингиттің, менингококкты менингиттің, менингококкцемияның, менингококкты энцефалиттің клиникасы. Жіті менингококкты сепсис. Асқынуы. Клиникалық синдромы. Өртүрлі формадағы менингококкты инфекцияның болжамы.

Диагностикасы. Менингококкты инфекцияның өртүрлі формаларының клиникалық-лабораториялық мәліметтерінің маңыздылығы. Алдын алу. Аурудың шұғыл профилактикасы, менингококк қоздырғышын тасымалдаушыларды анықтау және санациялау. Арнайы алдын алу шаралары.

Ересек адамдардағы балалардың респираторлық инфекциялары (қызылша, күл, жел шешек, эпидемиялық паротит, қызамық, жәншау)

Этиологиясы. Қызылша, күл, жел шешек, эпидемиялық паротит, жәншау, қызамық қоздырғыштары туралы негізгі мәліметтер. Эпидемиологиясы. Ересектердегі балалардың респираторлық инфекцияларындағы эпидемиялық процестің ерекшеліктері және таралуының себептері. Патогенезі. Патологиялық анатомиясы. Қызамық, дифтерия, жел шешек, эпидемиялық паротит, жәншау, қызылшаның негізгі патогенетикалық механизмі. Клиникасы. Аурудың даму кезеңі. Инкубациялық кезең. Ересектердегі аурудың даму кезеңі бойынша қызылша, күл, жел шешек, эпидемиялық паротит, жәншау, қызамық ағымының ерекшеліктері мен клиникалық әйгіленуі. Дерттің ауырлық критерийі. Асқынуы. Болжамы.

Диагностикасы. Эпидемиологиялық анамнездің, клиникалық әйгіленудің маңызы, қызылша, күл, жел шешек, эпидемиялық паротит, жәншау, қызамық ағымының ерекшеліктері. Диагностиканың лабораториялық әдісі. Сараланған диагноз. Профилактика. Жоспарланған иммунизацияның маңызы.

№1 кредит сабақтарының тақырыптық жоспарының үлгілері

Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыптардың аталуы
1.	Мамандыққа кіріспе. Жұқпалы ауру туралы ілім, инфекциялық процесс. Инфекцияның жіктелуі мен профилактикасының жалпы принциптері.
2.	Жедел ішек инфекциясы. Диарея синдромы. Өзектілігі, этиологиясы, эпидемиологиясы, диагностика және емдеу принциптері.
3.	Энтеральді механизммен таралатын вирусты гепатиттер. А және Е вирустық гепатиттер.
4.	Парэнтеральді механизммен таралатын вирусты гепатиттер. Вирусты В, С және Д гепатиттер.
5.	Грипп және басқа ЖРВИ. Пандемиялық грипп.
	Сағат көлемі: 5

Тәжірибелік сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыптардың аталуы
1.	Жұқпалы науқастарды клиникалық тексеру және лабораторлық диагностикасының принциптері, сырқатнама толтыру.
2.	Іш сүзегі және А, В парасүзектер.
3.	Дизентерия. Сальмонеллез. Тағамдық токсикоинфекциялар.
4.	Иерсиниоздар.
5.	Менингококкты инфекция.
	Сағат көлемі: 10

Оқытушының жетекшілігімен орындалатын студенттердің өзіндік жұмысы (ОСӨЖ) тақырыптарының үлгісі

№	ОСӨЖ тақырыптары
1.	Ішек инфекциялары. Іш сүзегі және А, В парасүзектер.
2.	Ботулизм.
3.	Тырысқақ.
4.	Вирусты А, В, С, Д, Е және басқа гепатиттер: этиологиясы, эпидемиологиясы, клиникасы. Диагностикасы, алдын алуы.
5.	Дизентерия. Сальмонеллез. Тағамдық токсикоинфекциялар.
6.	Грипп және басқа ЖРВИ.
7.	Ересек адамдардағы балалардың респираторлық инфекциялары (қызылша, күл, жел шешек, эпидемиялық паротит, қызамық, жәншау).
	Аралық бақылау
	Сағат көлемі: 15

Студенттердің өзіндік жұмысы (СӨЖ) тақырыптарының үлгісі

№	Тақырыптардың аталуы
1.	Қазақстанда инфекциялық қызметтің қалыптасу тарихы.
2.	Жіті ішек инфекцияларының алдын алу.
3.	Протозойлы ішек инвазиясы (амебиаз, балантидиаз).
4.	Эшерихиоздар.
5.	Вирусты гастроэнтериттер. Энтеровирусты инфекция.
	Сағат көлемі: 15

№2 кредит

АИВ-инфекция

Этиологиясы. Қоздырғыш, оның негізгі қасиеті. Генетикалық және антигендік өзгергіштік. Сыртқы ортадағы тұрақтылығы. Эпидемиологиясы.

Әлемдегі, Орталық-азия аймағындағы, Қазақстан Республикасындағы эпидемиологиялық жағдай. Инфекция көзі. Жұғу және таралу механизмі. Қауіп топтары. Медициналық мекемелердегі жұқтыру мүмкінділігі. Иммунитет. Эпидемиологиялық процестің дамуын болжау.

Патогенезі. Патологиялық анатомия. Вирустың енуі. Иммуноциттермен әсер ету кезеңі. Иммунологиялық бұзылыстардың қалыптасу механизмі. Оппортунистік инфекция және инвазия қоздырғыштарының активациясы. Салдарлық инфекциялық процестің даму механизмі (протозойлы инфекция, микоздар, вирусты және бактериялы инфекциялар). Ісіктің туындауы. Патоморфология. Клиникасы. Жіктелуі. ДДҰ критерийлері. Клиникалық кезеңдердің толық сипаттамасы. Негізгі оппортунистік инфекциялар сипаты. Жүйелік зақымдалу мен ағым варианттарының сипаты.

Диагностикасы. АИВ-инфекциясының ерте анықталуындағы кешенді эпидемиологиялық, клиникалық және зертханалық мәліметтердің маңызы. Зертханалық зерттеу әдістері: серологиялық (ИФА, иммуноблотинг және т.б.), вирусологиялық (вирусты бөлу), жасушалық иммунитетті зерттеу жағдайы. ПЦР-әдіс. Алдын алу. ДДҰ бағдарламасы. АИВ-инфекциямен күресудің глобалды стратегиясы. Инфекциялық бақылау. Контакттан кейінгі алдын алу. Анадан балаға таралуын алдын алу (ППМР). Қазақстан Республикасындағы ЖИТС-пен күресу және алдын алу бойынша қызметті ұйымдастыру және оның құрылымы. ЖИТС-тің заңдық және медико-деонтологиялық мәселесі.

Токсоплазмоз

Этиологиясы. Қоздырғыш, оның өмірлік циклі. Қоршаған ортадағы тұрақтылығы. Эпидемиологиясы. Инфекция резервуары. Мысықтардың токсоплазмозды таратудағы ролі. Эпизотия, құстардың және үй сүтқоректілерінің және жабайы жануарлардың зақымдануы мен ауруы.

Патогенезі. Патологиялық анатомия. Қоздырғыштың енуі, оның организмде көбеюі мен таралуы. Псевдоцист түзілуі. Туа пайда болған токсоплазмоз. Клиникасы. Инфекцияның жіктелуі. Инкубациялық кезең. Жүре пайда болған токсоплазмоз. Жіті және созылмалы токсоплазмоздың клиникалық сипаттамасы (көздің, миокардтың, нерв жүйесінің зақымдануы). Өршуі мен қайталануы. Токсоплазмоздың латенттік формасы. Туа пайда болған токсоплазмоз. Жіті, жітілеу және созылмалы формаларының клиникалық сипаттамасы. Диагностикасы. Эпидемиологиялық және акушериялық анамнездің ролі. Арнайы диагностика, ағзаларды, тіндерді, биологиялық сұйықтықтарды токсоплазмозға паразитологиялық зерттеу, иммунологиялық реакция.(Сабина-Фельдман реакциясы, ҚБР). Тік емес иммундыфлюоросценттік әдіс. Биологиялық сынама. Токсоплазммен терілік сынама. TORCH диагностикасының ерекшеліктері (токсоплазмоз, қызамық және басқалары).

Алдын алу. Санитариялық-ветеринарлық профилактика шаралары. Кәсіби зақымданудың алдын-алу. Жүкті әйелдердің арасында токсоплазмозды анықтау. Алиментарлық жұқтырудың алдын-алу.

Тілме

Этиологиясы. Қоздырғыштың негізгі қасиеттері. Стрептококкты инфекцияның L-формалары. Эпидемиологиясы. Инфекция ошақтары. Жұғу механизмдері. Тілмеге жеке қабылдағыштықты анықтау мәні. Патогенезі. Патологиялық анатомия. Жұғудың эндогенді және экзогенді түрі. Инфекция ошағының дермада қалыптасуы. Жергілікті белгілердің даму механизмі: жергілікті имунокомплекті процесс. ПЗБТ (ПЧЗТ). Тілменің геморрагиялы түрінің патогенезінің ерекшеліктері. Созылмалы қайталамалы тілменің пайда болуында иммундық бұзылыстың және стрептококктың персистеуші түрлерінің маңыздылығы. Клиникасы. Клиникалық жіктелуі. Эритематозды, эритематозды-геморрагиялы, эритематозды-буллезды, буллезды-геморрагиялы түрлері. Созылмалы қайталамалы тілме. Асқынулары. Зардаптары. (тұрақты лимфостаз, элифантзм) Болжамы.

Диагностикасы. Иммунологиялық тексеріс қанда стрептококктарға қарсы антиденелерді анықтау, стрептококк антигендерді анықтау (РАГА, ИФА).

Алдын алу. Қайталамалы тілмелі науқастарды диспансеризациялау.

Құтыру

Этиологиясы. Құтыру вирустарының негізгі қасиеттері. Эпидемиологиясы. Табиғаттағы вирустың қайнар көзі мен резервуары. Жабайы және үй-жануарларының эпизоотиялары. Адамға жұғу жолдары. Ену қақпаларының маңыздылығы. Патогенезі. Патологиялық анатомия. Вирустың енуі мен таралуы. Орталық нерв жүйесінің зақымдалуы. Сопакша мидың, аммонов мүйізінің, мишықтың, жұлынның симпатикалық ганглийлердің гистоморофологиялық өзгерістері. Бабеша-Негри денешіктері. Латентті инфекция туралы түсінік. Клиникасы. Ауру ағымының сатылары. Құтырудың ерте сатылары. Ауру ағымы. Құтырудың атипті формалары. Болжамы.

Диагностикасы. Өлген жануарлардың миында Бабеша-Негри денешіктерінің табылуы мен клиникалық-эпидемиологиялық мәліметтердің маңыздылығы. Профилактикасы. Активті-пассивті әдіспен арнайы профилактика. Құтыруға қарсы гаммаглобулинді қолдану. Вакцинацияға көрсетілімдер және оны өткізу әдістері. Вакциналардың сипаттамасы және олардың тиімділігі.

Сіреспе

Этиологиясы. Қоздырғыштың маңызды қасиеттері. Токсин түзушілікке және спора түзуге қабілеттілігі. Сыртқы ортаға тұрақтылығы. Эпидемиологиясы. Табиғатта сіреспе қоздырғышының таралуы. Инфекцияның шығу көздері. Зарарлану механизмі. Аурудың жарақаттанушылықпен байланысы. Соғыс және бейбітшілік кезіндегі сіреспе. Патогенезі. Патологиялық анатомия. Инфекцияның кіру қақпасы. Қоздырғыштың организмде орналасуы. Токсинемия. Құрысу синдромының механизмі.

Клиникасы. Сіреспе жіктелуісі. Инкубация кезеңі. Бастапқы кезеңнің симптомдары. Аурудың өршуінің клиникасы. Ауыр формалары және критерийлері. Сіреспенің жергілікті формасы. Асқынуы. Болжамы.

Диагностикасы. Клиникалық-эпидемиологиялық мәліметтердің диагностикалық маңызы. Алдын алу. Сіреспеге қарсы сарысуды және сіреспе анатоксинін қолдану. Жоспарлы және шұғыл алдын алу шаралары.

Түйнеме (күйдіргі)

Этиологиясы. Қоздырғыштың маңызды қасиеттері. Эпидемиологиясы. Инфекция көзі және резервуары. Берілу механизмі және факторы. Аурудың эпизотикалық және эпидемиологиялық сипаты. Кәсіптік аурулар. Патогенезі. Патологиялық анатомия. Қоздырғыштың енуі. Аурудың түрлі формаларының дамуындағы инфекцияның кіру қақпаларын анықтаудың маңызы. Ішкі ағзадағы өзгерістер. Клиникасы. Сібір жарасының клиникалық түрлерінің жіктелуісі. Инкубациялық кезең. Сібір жарасының терілік және септикалық түрлерінің клиникалық сипаттамасы. Диагностикасы. Кәсіби-эпидемиологиялық анамнездің, клиникалық тексеру мәліметтерінің маңызы. Зертханалық диагностика: бактериоскопиялық, бактериологиялық, биологиялық, серологиялық. Тері ішілік сынама. Экспресс-әдіс (иммунофлюоресцентті және басқалары). Түйнеме жағдайын стандартты анықтау.

Алдын алу. Ветеринарлық қызметтің көмегімен инфекция ошақтарын табу мен жою. Кешенді медициналық-санитариялық және ветеринарлық-санитариялық шаралар. Арнайы профилактика. Кәсіби және тұрмыстық жұқтырулардың алдын алу шаралары.

Оба

Оба - "аса қауіпті" карантинді инфекция. Өзектілігі. Этиологиясы. Қоздырғыштың маңызды қасиеті. Эпидемиологиясы. Қазақстан Республикасындағы табиғи оба микробының резервуары. Обаның табиғи ошағы, оның кең таралуы. Эпидемиялық және спорадикалық обаның ерекшеліктері. Обаның ілкі және салдарлық ошағы. Инфекцияның таралу жолы. Бүрге - оба қоздырғышының тасымалдаушысы. Обаның клиникалық ағымының залалдану жолына байланысты ерекшеліктері.

Патогенезі. Патологиялық анатомиясы. Микробтың енуі, лимфогенді және гематогенді таралуы. Жүрек-қантамыр жүйесінің, лимфатикалық аппараттың және тыныс алу ағзаларының зақымдануы. Клиникасы. Обаның қазіргі жіктелуі. Обаның біріншілік-ошақтық, жайылмалы, екіншілік-ошақтық түрлерінің клиникалық ерекшеліктері. Асқынуы. Соңы. Диагностикасы. Диагностиканың биологиялық әдіс. Обаның клиникалық түрлері жағдайларын стандартты анықтау. Обаның экспресс диагностикасы.

Алдын алу шаралары. Науқасты міндетті түрде арнайы стационарға жатқызу. Қарым-қатынаста болғандарды оқшаулау, шұғыл түрде алдын-алу шараларын іске асыру. Обаға қарсы вакцинация тәртібі. Обаның алдын алу

мақсатында портта, аэропорттарда алдын алу шараларын өткізу.

Туляремия

Өзектілігі. Этиологиясы. Қоздырғыштың маңызды қасиеті. Эпидемиологиясы. Микробтың табиғаттағы резервуары. Қазақстан Республикасындағы табиғи ошақтары, оның таралуы. Инфекцияның таралу жолы. Қоздырғыштардың тасымалдаушысы. Патогенезі. Патологиялық анатомиясы. Микробтың енуі, лимфагенді және гематогенді таралуы. Жүрек-қантамыр жүйесінің, лимфатикалық аппараттың және тыныс алу ағзаларының зақымдануы. Клиникасы. Әртүрлі формасының клиникасы. Ауру динамикасындағы клиникалық симптомдардың сипаты. Асқынуы. Соңы.

Диагностикасы. Туляремия жағдайын стандартты анықтау. Диагностиканың бактериологиялық және серологиялық әдістері. Емдеу принциптері. Ауруханадан шығару критерийлері.

Алдын алу шаралары. Науқасты міндетті түрде арнайы стационарға жатқызу. Қарым-қатынаста болғандарды оқшаулау, шұғыл түрде алдын-алу шараларын орындау. Ошақта профилактикалық шаралар жүргізу.

Аусыл

Өзектілігі. Этиологиясы. Қоздырғыш туралы мәлімет, вирустың серотипі.

Эпидемиологиясы. Инфекция көздері. Аусыл эпизотиясы. Инфекцияның берілу механизмі мен факторлары. Ересектер мен балалардың қабылдағыштығы. Иммунитет. Патогенезі. Патологиялық анатомиясы. Клиникасы. Инкубациялық кезең. Аурудың негізгі көрінісі. Симптомдар эволюциясы. Асқыну. Болжам. Диагностикасы. Эпидемиологиялық анамнез және эпизотиялық зерттеудің ролі. Биологиялық сынама. Емдеу принциптері. Алдын алу. Санитариялық-гигиеналық және санитариялық-ветеринарлық шаралар. Ағымдық және соңғы дезинфекцияның маңызы. Эпизодтық қауіп-қатер кезінде белсенді иммунизация жүргізу. Санитариялық-ағарту жұмыстары.

Инфекциялық моноклеоз

Өзектілігі. Этиологиясы. Қазіргі замандағы этиологиясы туралы көзқарас.

Эпидемиологиясы. Инфекция көзі. Жұғу механизмі, таралу жолдары, қабылдауы. Патогенезі. Патологиялық анатомия. Клиникасы. Клиникалық формаларының жіктелуі. Инкубациялық кезең. Симптомокомплекс. Гемодинамикалық өзгерістер және оның диагностикасы. Аурудың атипиялық варианттары мен болжамы. Диагностикасы. Клиникалық мәліметтердің диагностикалық маңызы. Гематологиялық зерттеулердің маңызы. Серологиялық диагностика. Инфекциялы моноклеоздың диагностикасындағы микроэкспресс тәсілдер. Емдеу принциптері. Алдын алу.

Бруцеллез

Қазақстан Республикасы үшін өзектілігі. Этиологиясы. Қоздырғыш түрлері және олардың эпидемиологиялық маңызы. Қоздырғыш. Бруцеллалардың L-формалары. Эпидемиологиясы. Инфекция көзі. Жануарлар арасында бруцеллездің эпизоды. Инфекцияның таралу жолы мен факторы. Қабылдағыштық. Имунитет. Қайталамалы бруцеллез. Суперинфекция. Реинфекция. Патогенез. Патологиялық анатомия. Тірек қимыл аппаратының ошақтанған зақымдануының патогенезі, ішкі ағзалардың, нерв жүйесінің зақымдануы. Созылмалы бруцеллез патогенезіндегі бруцеллездің L-формасының маңызы. Клиникасы. Бруцеллездің клиникалық жіктелуі. Инкубациялық кезең. Жіті бруцеллез және оның клиникалық ерекшеліктері. Жеделдеу бруцеллез. Клиникасы. Созылмалы бруцеллез. Клиникалық түрлері, ағым ерекшеліктері. Диспансеризация. Болжамы. Диагностикасы. Бактериологиялық диагностика. Серологиялық диагностика (Райт реакциясы, Хедельсон реакциясы, Кумбс реакциясы ТГАР, КБР иммунофлюоресцентті реакция). Аллергиялық сынамалар (Бюрне лейкоциттердің лизис реакциясы). Емдеу принциптері. Алдын алу. Санитарлық-ағарту жұмысы.

Лептоспироз

Өзектілігі. Этиологиясы. Қоздырғыштар мінездемесі. Лептоспирлердің серологиялық түрлері және олардың адам патологиясындағы маңызы.

Эпидемиологиясы. Табиғаттағы инфекция көздері мен резервуары. Лептоспироздың табиғи ошағының түрлері. Инфекцияның берілу жолдары. Эпидемиологиялық тұтану түрлері. Патогенезі. Патологиялық анатомия. Паренхиматозды диффузия. Интоксикацияның және геморрагиялық синдромдардың даму механизмдері. Лептоспироздың түрлі формаларында жүрек-қантамыр жүйесінің, нерв жүйесінің, бауыр, бүйрек және басқа ағзалардың зақымдануы. Клиникасы. Лептоспироздың клиникалық жіктелуі. Бүйректік және жүйкелік бұзылыстар симптоматологиясы. Асқыну критерийлері, жіті бүйрек функциясының жеткіліксіздігі. Басқа асқынулар. Болжамы. Диагностикасы. Бактериологиялық және серологиялық зерттеу тәсілдері. Емдеу принциптері. Саралау диагнозы. Алдын алу. Санитарлық-ағарту жұмысы.

Орнитоз

Өзектілігі. Этиологиясы. Қоздырғыштың ерекшеліктері. Эпидемиологиясы. Орнитоздың жұғу және берілу механизмдері спорадикалық аурулар және топтық өршу. Маусымдылық. Патогенезі. Патологиялық анатомия. Клиникасы. Орнитоздың жіктелуі. Инкубациялық кезең. Аурудың негізгі симптомдары және олардың диагностикасы. Тыныс алу ағзаларының өзгерістері орнитоз кезіндегі пневмонияның ерекшеліктері. Нерв жүйесінің бұзылыстары. Орнитоздың созылмалы формалары. Рецидивтері. Асқынуы. Болжамы.

Диагностикасы. Эпидемиологиялық және клиникалық белгілерінің ролі. Зертханалық диагностика. Серологиялық зерттеулер. Иммунофлюоресценттік тәсіл. Терішілік сынамалардың диагностикалық маңызы. Орнитозды пневмонияның рентгенологиялық анықталуы. Емдеу принциптері. Алдын алу. Санитарлық-ағарту жұмысы.

Легионеллез

Өзектілігі. Этиологиясы. Қоздырғыш және оның қасиеті. Эпидемиологиясы. Инфекция көзі, жұғу механизмі және таралу жолдары. Инфекция таралудағы аэрозольдардың маңызы. Қабылдағыштық. Қосымша аурулардың маңызы. Имунитет. Кездейсоқ аурулар және эпидемиялық таралулар. Патогенезі. Патологиялық анатомиясы. Клиникасы. Легионеллездің клиникалық формасы. Инкубациялық кезең. Пневмониялық формасы және Понтиак қызбасының негізгі симптомы. (жедел респираторлы легионеллез). Асқынуы: өкпе ісінуі, жіті бүйрек функциясының жеткіліксіздігі. Болжамы.

Диагностикасы. Клиникалық және эпидемиялық мәліметтердің маңызы. Лабораторлық диагностика. Бактериологиялық және иммунологиялық зерттеу. Тік емес иммунофлюоресценттік және иммундыферменттік әдістер. Емдеу принциптері. Алдын алу. Санитарлық-ағарту жұмысы.

Табиғи шешек

Өзектілігі. Табиғи шешекті жою бойынша ДДҰ бағдарламасы. Этиологиясы. Қоздырғыш, оның қасиеті. Эпидемиологиясы. Инфекция көзі, жұғу механизмі және таралу жолдары. Патогенезі. Патологиялық анатомия. Клиникасы. Диагностикасы. Жағдайды стандарты анықтау. Алдын алу.

№2 кредит сабақтарының тақырыптық жоспарының үлгілері

Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыптардың аталуы
1.	ҚР АИВ-инфекция мәселелерінің қазіргі таңдағы жағдайы.
2.	Қазақстан Республикасына өзекті аса қауіпті инфекциялар (түйнеме).
3.	Қазақстан Республикасына өзекті аса қауіпті инфекциялар. Оба.
4.	ҚР өзекті зоонозды инфекциялар. Бруцеллез.
5.	Құтыру.
	Жалпы сағаты: 5

Тәжірибелік сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыптардың аталуы
1.	АИВ-инфекция, этиологиясы, эпидемиологиясы, клиникалық көріністері, диагностикасы және алдын алуы.

2.	Токсоплазмоз.
3.	Тілме, сіреспе
4.	Бруцеллез.
5.	Инфекциялық мононуклеоз
	Жалпы сағаты: 10

**Оқытушының жетекшілігімен студенттердің өзіндік жұмыстары (ОСӨЖ)
тақырыптық жоспарының үлгісі**

№	ОСӨЖ тақырыптары
1.	Тілме.
2.	Құтыру.
3.	АИВ-инфекция, этиологиясы, эпидемиологиясы, клиникалық көріністері, диагностикасы және алдын алуы.
4.	Түйнеме
5.	Бруцеллез.
7.	Лептоспироз
	Аралық бақылау
	Жалпы сағаты: 15

Студенттердің өзіндік жұмысы (СӨЖ) тақырыптарының үлгісі

№	Тақырыптар аталуы
1.	Түйнеме.
2.	Туляремия.
3.	Лептоспироз.
4.	Орнитоз.
5.	Легионеллез.
6.	Ауысыл.
7.	Табиғи шешек.
	Жалпы сағаты: 15

Кредит №3

Гельминтоздар

Гельминтоздар туралы түсініктер. Таралуы. Жіктелуі. Адам организміне әсер ету механизмі. Гельминтоздың созылмалы кезеңі клиникасының қоздырғыштың түріне, иесінің организмде орналасуына, инвазияның күштілігіне және макроорганизмнің реактивтілігіне тәуелділігі. Девастация. Дегельминтизация.

Жеке гельминтология мәселелері. Негізгі трематодоздардың, цестодоздардың (нозологиялық түрлерін таңдау жергілікті эпидемиологиялық

жағдайды есепке ала отырып іске асырылады) терапиясы, диагностика әдісі, клиникалық көрінісі.

Маңызды тропикалық аурулардың географиялық таралуы

Жалпы сипаттамасы мен жіктелуі. Тропикалық гельминтоздардың патогенездік, клиникалық, дифференциальды диагностиканың, емінің және алдын-алу шараларының ерекшеліктері (шистосомоздардың, фасциолездардың, тропикалық нематодоздардың, филяриидоздардың).

Нематодоздар: аскаридоз, энтеробиоз, трихинеллез, анкилостомоз, трихоцефалез.

Этиологиясы. Қоздырғыштардың түрлері, олардың негізгі қасиеттері, өмірлік циклі, ағзада даму сатысы. Аралық және соңғы иесі. Эпидемиологиясы. Инвазияның шығу көзі. Жұғу механизмі. Қабылдағыштық. Аса қауіпті жұғу көзі. Патогенезі. Инвазия процесінің сатысы. Инвазияның ұзақтығы. Инвазияның жіті және созылмалы сатысының патогенезі. Иммунды патология.

Клиникасы. Инвазия формалары мен сатыларының жіктелуі. Жіті сатысының клиникалық сипаттамасы. Созылмалы сатысының клиникалық сипаттамасы. Асқынуы. Соңы. Диагностикасы. Клиникалық-эпидемиологиялық критерийлері. Паразитологиялық диагностика. Диагностиканың серологиялық түрі. Саралау диагнозы. Алдын алу. санитариялық-гигиеналық және эпидемияға қарсы шарала кешені. Жеке алдын алу шарасын жүргізу. Санитарлық-ағарту жұмысы.

Цестодоздар: тениаринхоз, тениоз, гименолепидоздар.

Этиологиясы. Қоздырғыштардың түрлері, олардың негізгі қасиеттері, өмір сүру циклі, ағзада даму сатысы. Аралық және соңғы иесі. Эпидемиологиясы. Инвазияның шығу көзі. Жұғу механизмі. Қабылдағыштық. Аса қауіпті жұғу көзі. Патогенезі. Инвазия процесінің сатысы. Инвазияның ұзақтығы. Иммунды патология. Клиникасы. Инвазия сатысы мен формаларының жіктелуі. Клиникалық сипаттамасы. Асқыну. Соңы. Диагностикасы. Клиникалық-эпидемиологиялық критерийлері. Паразитологиялық диагностикасы. Диагностиканың серологиялық әдістері. Саралау диагнозы. Алдын алу. Санитариялық-гигиеналық және эпидемияға қарсы шаралар кешені. Жеке алдын алу шарасын жүргізу.

Трематодоздар: шистосомоздар. **Этиологиясы.** Қоздырғыштардың түрлері, олардың негізгі қасиеті және өмір сүру циклі. Организмде даму дәрежесі. Аралық және соңғы иесі. Эпидемиологиясы. Инвазиялардың шығу көздері. Жұғу механизмі. Жұғу механизмнің жағдайына байланысты жұғу мүмкіндігі. Қабылдағыштығы. Аса қауіпті жұғу көзі. Инвазияның ошағы. Нозоареал. Патогенезі. Инвазия процесінің сатысы. Инвазияның ұзақтығы. Инвазияның жіті және созылмалы сатысының патогенезі. Зәр шығару

жүйесінің, ішектің, бауырдың және т.б. ағзалардың зақымдануы. Иммунды патологиясы. Клиникасы. Инвазия формалары мен сатысының жіктелуі. Жіті аллергоздың симптомдық комплексі – жіті сатысының клиникалық сипаттамасы. Урогенитальды жүйенің, ішектің, бауырдың, өкпенің, мидың зақымдалу симптомдары - созылмалы сатының клиникалық көрінісі. Асқынуы. Соңы.

Диагностикасы. Клиникалық-эпидемиологиялық критерийлері. Паразитологиялық диагностикасы: овоскопия және зәрдің, фекалийдің ларвоскопиясы, ішкі ағзалардың биоптатын зерттеу. Диагностиканың серологиялық әдістері: РФА, РСК, және т.б. Тері асты сынамасы және оны бағалау. Зерттеудің аспаптық (құрал-жабдықтық) тәсілдері (эндоскопия), рентгенография және т.б.

Саралау диагнозы. Жіті қызбалық аурулар, аллергоздар, шигеллездар, амебиаздар, несептас ауруы, зәр жүйесінің туберкулезі, ішектердің және несеп жолының ісіктері, созылмалы гепатиттер, өкпенің патологиясы және т.б.

Алдын алу. Санитариялық-гигиеналық және эпидемияға қарсы шаралардың кешені. Химиотерапия, химиялық алдын алу шаралары.

Трематодоздар: описторхоз, клонорхоз, фасциолез.

Этиологиясы. Гельминттердің морфобиологиялық сипаттамасы. Өмірлік циклі. Аралық және қосалқы иелері, соңғы иесі. Эпидемиологиясы. Инвазиялардың шығу көздері, жұғу механизмі, инвазияның берілу факторлары. Инвазиялардың табиғи және антропоургиялық ошақтары. Нозоареал.

Патогенезі. Инвазия процесінің сатысы. Ерте және кеш сатыларының иммунологиясы. Токсикалық-аллергиялық реакция. Гепатобилиарлы жүйенің зақымдалуы. Клиникасы. Аурудың сатысы мен формаларының жіктелуі. Инвазияның жіті және созылмалы сатысының клиникалық көрінісі. Асқынуы. Болжамы. Диагностикасы. Клиникалық-эпидемиологиялық критерийлері. Паразито-логиялық диагностикасы. Серологиялық диагностика. Саралау диагнозы. Алдын алу. Санитариялық-гигиеналық, эпидемияға қарсы және ветеринарлық шаралар.

Тропикалық нематодоздар: лимфатикалық филяриидоздар (вухерериоз, бругиоз).

Этиологиясы. қоздырғыштар, олардың биологиялық мінездемелері, өмірлік циклі, соңғы (адам) және аралық (масалар) иелерінің организмде даму сатысы. Қоздырғыштардың периодтық және субпериодтық нұсқалары.

Эпидемиологиясы. Инвазияның шығу көзі, жұғу механизмі, қоздырғыштарды тасымалдаушылар (масалар). Қабылдағыштық, жұғу қаупінің жоғарғы контингенті. Ауру ошақтары. Нозареал. Патогенезі. Инвазия процесінің сатысы, оның ұзақтығы. Жіті миграциялық саты - үлкен паразиттермен паразиттелу. Токсикалық-аллергиялық реакциялар генезі. Лимфа жүйесінің зарарлану механизмі, процесс сатысы. Асқыну генезі. Иммунология. Клиникасы. Аурудың формасы мен сатысы. Инкубациялық

кезең. Жіті сатысы - аллергиялық синдром, лимфангиттер, лимфадениттер (ұзақтығы). Созылмалы саты - лимфостаз, ассоцияланған инфекция. Сақталған саты - лимфа түтіктерінің, түйіндерінің бітелуі, элевантиаз, элевантиазиялық қызба. Асқыну. Соңы.

Диагностикасы. Клиникалық-эпидемиологиялық критерилері. Қоздырғыштың кезеңділігін есепке ала отырып қандыпаразитологиялық зерттеу. Диагностиканың серологиялық әдісі. Саралау диагнозы.

Алдын алу. Санитариялық және инсектецид шаралар кешені.

Тропикалық нематоздар: дәнекер тіннің филяриидоздары (лоаоз, онхоцеркоз, дракункулез)

Этиологиясы. Өмір сүру циклі, аралық және соңғы иесінің организмінде орналасуы мен даму сатысы. Эпидемиологиясы. Инвазия көзі (адам, приматтар), жұғу механизмі, инфекция тасымалдаушылар (сона, шіркей). Қабылдағыштық, аса қауіпті жұғу көзі. Инвазия ошақтары. Нозареал.

Патогенезі. Ерте сатысы, токсикологиялық-аллергиялық реакциялар генезі, созылмалы саты, паразиттердің иммагиал түрінің миграция нәтижесінде тіннің зақымдалуы, аллергиялық реакциялар. Терінің, теріасты талшықтарының, лимфа аппаратының апоневроздарының зақымдалуы. Көру ағзаларының зақымдалу сатысы. Иммунология. Инвазия ұзақтығы. Клиникасы. Инкубациялық кезең. Дәнекер тіннің зақымдалуының симптоматологиясы. Мидың, жүрек-қантамыр жүйесінің зақымдану белгілері. Тері зақымдануының токсикологиялық-аллергиялық синдромы (бөртпе, дистрофиялық өзгерістер, депигментация, жаралы-тыртықты өзгерістер). Онхоцеркома (орналасуы, клиникалық-диагностикалық маңызы). Көру ағзаларының зақымдануы (кератит, увеит, хориокератит, соқырлық). Лимфоаденопатияның әйгіленуі. Гемограмманың өзгеруі. Инфекцияны ассоциациялау, басқа да қабынулар, болжам. Диагностикасы. Клиникалық-эпидемиологиялық критеріі. Қанды паразитологиялық тәсілмен зерттеу, зерттеудің серологиялық тәсілі.

Алдын алу. Эпидемияға қарсы шаралар кешені.

Безгек. Өзектілігі. Нозоареал. Анықтамасы. Этиологиясы. Адам безгекінің қоздырғыштары. Плазмодий түрлері, тұрасты және плазмодийлері. Паразиттердің даму циклдері: маса организмінде (спорогония) және адам организмінде (шизогония). Плазмодийлердің кейбір түрлері шизогониясының ерекшеліктері. Эпидемиологиясы. Инфекция көзі. Инфекцияны таратушылар. Жұқтыру механизмі. Посттрансфузиялық безгек. Қабылдағыштығы. Ұрықтың ұрық ішінде жұқтыруы. Имунитет ерекшеліктері. Безгектің таралуы. Безгектің қазіргі таңдағы эпидемиологиялық жағдайы. Патогенезі. Патологиялық анатомиясы. Адам эритроцитінде плазмодийлердің көбею маңызы. Организмге паразиттердің зат алмасу өнімдері және эритроциттердің ыдырауы әсері. «Пирогенді шекаралы табалдырығы». Организмнің сенсбилизациясы мен оның реактивтілігінің маңызы. Клиникасы. Безгектің формалары: үшкіндігі,

төрт күндігі, тропикалы, овале-малярия. Ауру кезеңдері. Диагностикасы. Саралау диагноз қою. Емдеуі. Алдын алуы. Безгекті жоюда БДСҰ бағдарламасы.

Лейшманиоз. Терілік және висцералық лейшманиоздар

Этиологиясы. Қоздырғыш, оның түрлері. Лейшманиоздың өмір сүру циклы. Эпидемиологиясы. Инвазия көзі. Терілік және висцералық лейшманиоздың зоонозды және антропонозды варианттары. Иммунитет. Эпидемиялық ошақтар. Патогенезі. Патологиялық анатомиясы. Клиникасы. Терілік және висцералық лейшманиоздың жіктелуісі. Инкубациялық кезең, оның аурудың түрлі формаларындағы ұзақтығы. Аурудың даму сатысы. Аурудың жіті кезеңіндегі және терминальды кезеңдегі негізгі синдромдар. Терілік және висцералық лейшманиоздың әр түрлі формаларының клиникасының ерекшеліктері. Асқыну. Болжам.

Диагностикасы. Клиникалық-эпидемиологиялық мәліметтердің маңызы.

Паразитологиялық зерттеу: сүртіндіде және қанның үлкен тамшысында, мидың пунктатында және трепанобиоптатында лейшманианың табылуы. Лейшмания культурасын алу. РИФ, РЭМА, РФА серологиялық тәсілі, латекс - агглютинация реакциясы. Биологиялық сынама.. Тері аллергиялық сынама.

Саралау диагнозы. Алдын алу. Науқастарды анықтау және санациялау. Табиғи ошақтарды қалпына келтіру. Ауру жануарлармен және москиттермен күресу. Дератизация. Жеке бас профилактикасы. Спецификалы профилактика.

Эхинококкоз. Альвеококкоз.

Этиологиясы. Гельминттердің морфобиологиялық сипаттамасы. Өмірлік циклы. Соңғы иесі, аралық иесі. Эпидемиологиясы. Инвазия көздері, жұқтыру механизмі, инвазияны тарату факторлары. Инвазия ошақтары. Нозорареалы. Патогенезі. Инвазия кезеңдері. Метастаза беруі. Клиникасы. Симптоматология. Бауыр бұзылыстары. Асқынулары. Болжамы. Диагностика. Клиникалық-эпидемиологиялық критерийлері. Паразитологиялық диагностика. Серологиялық диагностика. Саралау диагноз қою. Терапия. Химиотерапиямен бірге хирургиялық емнің маңызы. Патогенездік және симптомға байланысты тағайындалатын дәрілер. Емдеу тиімділігін бақылау. Алдын алу. Эпидемияға қарсы және санитариялық-гигиеналық шаралар.

Трипаносомоздар (африкалық, америкалық)

Этиологиясы. Морфологиялық сипаттама. Өмір сүру циклы, даму сатысы - эпимастигоиттар (омыртқасыз қожайын), трипомастигоиттар (омыртқалы қожайындар). Эпидемиологиясы. Инфекция көзі (адам, жануарлардың түрі) жұғу механизмі, тасымалдаушылар (це-це шыбыны), тасымалдаушылардың биотипі. Қабылдағыштық. Аурудың сипаты. Маусымдылық. Аса қауіпті жұғу жолы. Нозареал.

Патогенезі. Инфекциялық процестің сатысы. Қоздырғыштардың инокуляциясы, мононуклеарлық фагоцитоз жүйесінің жасушасында көбеюі, гемотогенді диссеминация, лимфоидт аппаратың және ішкі ағзалардың зақымдануы, демиелинизациялаушы лейкоэнцефалит, соңы. Иммунология.

Клиникасы. Аурудың сатысы мен формасының жіктелуісі. Инкубациялық кезең, ерте гемолимфатикалық сатысы, оның ұзақтығы. Аурудың гамбиялық және родезиялық формасының клиникалық айырмашылығы. Манифесті және инаппарантты формалары. Жергілікті тұрғындар мен сырттан келген адамдардағы ауру ағымының айырмашылығы. Асқыну. Болжам.

Диагностикасы. Клиникалық-эпидемиологиялық критерилері. Зертханалық диагностика: қанның паразитоскопиясы, ликвордың, мидың, лимфа түйіндерінің пункциясы, қоздырғышты қоректік ортаға изоляциялау; серологиялық диагностика, ксенодиагностика. Саралау диагнозы (тифопаратифозды аурулар, бруцеллез, вирусты менингоэнцефалит, сепсис, психикалық аурулар, туберкулез және т.б.)

Алдын алу. Тасымалдаушылармен күресу. Химиопрофилактика.

Алапес

Этиологиясы. Қоздырғыштың қасиеті. Эпидемиологиясы. Инфекция көзі, жұғу механизмі, берілу факторлары. Қабылдағыштық. Түрлі клиникалық әйгіленістері мен ауру формалары бар науқастардың эпидемиологиялық маңызы. Патогенезі. Микробактерияның адам организмiне енуі. Лепроматозды, туберкулоид және шекаралық типті гранулеманың түзілісі. Процестің сақталуы.

Клиникасы. Инкубациялық кезең. Аурудың формасы мен жіктелуісі. Лепроматозды тип, аурудың шекаралық типі. Аурудың манифесті және инаппарантты формасы. Болжамы.

Диагностикасы. Клиникалық-эпидемиологиялық мәліметтердің маңызы. Функциональды сынама (гистаминді, морфинді). Диагностиканың спецификалық әдісі (микроскопиялық, келесі гистологиялық зерттеулердің нәтижесінде гранулемалы биопсия). Тері туберкулезімен, дерматомикозбен, мерезбен, остеомиелитпен саралау диагнозы. Рентгендиагностика. Саралау диагнозы. Алдын алу. Науқасты анықтау және изоляциялау. Санитариялық-гигиеналық шаралар кешені, тұрғындарға санитариялық мәлімет беру.

Жұқпалы аурулары бар науқастарды диспансерлік тіркеу үшін емханалардағы жұқпалы аурулар кабинеті (ЖАК) жұмысын ұйымдастыру принциптері. Нормативті-құқықтық құжаттар (бұйрықтар, нұсқаулар, ЖАК-тың жұмысын реттейтін құжаттар). ЖАК дәрігерінің функциональдық міндеттері. Жұқпалы аурулармен ауыратын науқастарды диспансерлік бақылау принциптері.

№3 кредит сабақтарының тақырыптық жоспарының үлгілері

Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыптардың аталуы
1.	Гельминтоздар, таралуы, аурулығы.
2.	Нематодоздар
3.	Трематодоздар
4.	Безгек.
5.	Трипаносомоздар
	Жалпы сағаты: 5

Тәжірибелік сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыптардың аталуы
1	Гельминтоздар. Нематодоздар (аскаридоз, энтеробиоз, трихинеллез, анкилостомидоз, трихоцефалез).
2	Гельминтоздар. Цестодоздар (тениаринхоз, тениоз, гименолепидоз)
3	Трематодоздар: описторхоз, клонорхоз, фасциолез.
4	Безгек. Лейшманиоз.
5	Эхинококкоз. Альвеококкоз.
	Жалпы сағаты: 10

Оқытушының жетекшілігімен студенттердің өзіндік жұмыстары (ОСӨЖ) тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыптары
1	Тропикалық нематодоздар: дәнекер тіннің филяриидозы (лоаоз, онхоцеркоз, дракункулез).
2	Трематодоздар: шистосомоздар.
3.	Трипаносомоздар (африкалық, америкалық).
4.	Алапес.
5.	Жұқпалы ауруға шалдыққандардың диспансерлік тіркеуін ұйымдастыруда емханалардың жұқпалы аурулар кабинетінің жұмысы.
	Аралық бақылау
	Жалпы сағаты: 15

Студенттердің өзіндік жұмысы (СӨЖ) тақырыптарының үлгісі

№	Тақырыптары
1.	Гельминтоздар. Нематодоздар. Қазақстанда таралуы.
2.	Гельминтоздар. Цестодоздар. Қазақстанда таралуы.

3.	Эхинококкоз.
4.	Безгек.
5.	Жұқпалы ауруға шалдыққандардың диспансерлік тіркеуін ұйымдастыруда емханалардың жұқпалы аурулар кабинетінің жұмысы.
6.	Алапес.
	Жалпы сағаты: 15

Ескерту:* - ЖОО пәннің мазмұнын 20%-ға дейін өзгете алады.

** - ЖОО дәріс, практикалық сабақ, ОСӨЖ, СӨЖ тақырыптарын 40%-ға өзгерте алады

3 ОҚУ ЖӘНЕ ОҚЫТУ ӘДІСТЕРІ

- **Дәрістер:** мәселелік және шолу.
- **Практикалық сабақтар:** ауызша сұхбаттасу, шағын топтағы жұмыс, тақырыптық ойындар, науқастың ауру тарихымен жұмыс (олар болмаған жағдайда архивтегі ауру тарихымен, клиникалық жағдайлармен жұмыс) электрондық оқу құралдарымен жұмыс,ситуациялық тапсырмаларды және тест тапсырмаларын орындау, зертханалық мәліметтерді қорытындылау.
- **Оқытушының жетекшілігімен орындалатын студенттердің өзіндік жұмысы (ОСӨЖ):** бөлімде жұмыс - ауруларды курациялау, практикалық сабақтардың кейбір сұрақтарын тереңдетіп оқу, шағын топтарда жұмыс жасау, туындаған сұрақтар бойынша оқытушыдан кеңес алу, тестілеу,аралық бақылау жүргізу.
- **Студенттердің өзіндік жұмысы (СӨЖ):** әдебиеттермен, компьютерлік оқыту бағдарламаларымен және мәліметтердің электронды базаларымен жұмыс, ситуациялық тапсырмаларды шешу, презентация мен эссе дайындау.

4 СТУДЕНТТІҢ БІЛІМІН БАҒАЛАУ

- **Ағымдық бақылау:** тесттік тапсырмаларды шешу, сұхбаттасу, жағдайлық еспетерді шешу, анализдерді интерпретациялау, науқастың төсегінде тәжірибелік дағдыларды тексеру.
- **Аралық бақылау:** коллоквиум.
- **Қорытынды бақылау:** емтихан тестілеуімен бірге сұхбаттасу және тәжірибелік дағдыларды қабылдау.

5 ҚҰРАЛ-ЖАБДЫҚТАР

- компьютерлер, мультимедиялық аппаратура, слайдоскоп

- слайдтар, кітаптың электронды түрі және оқу құралдары, тест тапсырмаларының жинағы, ситуациялық тапсырмалар, мұрағаттағы ауру тарихы, кестелер, лабораториялық анализдер қорытындысы.

7 ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕРДІҢ ТІЗІМІ*

Орыс тіліндегі

негізгі:

1. Инфекционные болезни: Учеб.пос. для вузов/Под ред. Е.П. Шуваловой.- Москва;Медицина, 2005.-695с.
2. Инфекционные болезни и эпидемиология: Учебник для мед.вузов/ В.И.Покровский, С.Г.Пак, Н.И.Брико, Б.К.Данилкин.-2-е изд.,испр.- М.:ГЭОТАР-МЕД,2007.-826 с.
3. Инфекционные болезни и эпидемиология: Учебник для мед.вузов/ В.И.Покровский, С.Г.Пак, Н.И.Брико, Б.К.Данилкин. - 2-е изд.,испр.- М.:ГЭОТАР-МЕД, 2008.-826 с.
4. Тропические болезни.Учебное пособие./Сейдуллаева Л.Б., Набенов К.Н., Дуйсенова А.К., Егембердиева Р.А.- Алматы, 2010,-332 с.

қосымша:

- 1.Инфекционные болезни: Учеб. пос. для вузов/Под ред. Е.П. Шуваловой.- Ростов- н/Д. Феникс, 2001. – 960 с.
- 2.Стандарты и алгоритмы мероприятий при инфекционных и паразитарных болезнях: Практическое руководство/С.А.Амиреев, Т.А. Муминов, Б.Л. Черкасский, К.С.Оспанов.-Алматы. Т.1.-2007.-596с.
- 3.Стандарты и алгоритмы мероприятий при инфекционных и паразитарных болезнях: Практическое руководство/С.А.Амиреев, Т.А. Муминов, Б.Л. Черкасский, К.С.Оспанов.- Алматы. Т.2.-2007.-845с.
- 4.Белоусова А.К. Инфекционные болезни с курсом ВИЧ-инфекции и эпидемиологии.- 2008.
5. Руководство к практическим занятиям по эпидемиологии инфекционных болезней. Под ред.В.И.Покровского.- 2006.
- 6.Эмонд Р. и др. Цветной атлас по инфекционным болезням, пер. с англ., 1998.
- 7.Адамович М.Ш., Бандацкая М.И., Близняг А.М. Иммунопрофилактика инфекционных болезней. Минск. 2002.
- 8.Дмитровский А.М., Белозеров Е.С. Чума (монография). Алматы, 2000.
- 9.Курманова К.Б., Дуйсенова А.К. Бруцеллез Клинические аспекты. Алматы, 2002.
- 10.Покровский В.В., Ермак Т.Н., Беляева В.В., Юрин О.Т. ВИЧ-инфекция. Клиника, диагностика и лечение. М., 2003.
- 11.Белозеров Е.С. ВИЧ-инфекция. С.-П., 2003.
- 12.Гранитов В.М. Герпесвирусная инфекция. М., 2001 г. М., Медицина, 2000.
- 13.Лобзин К.М., Лобзин Ю.В., Лукин Е.. Риккетсиозы человека. Руководство

для врачей. Москва-Санкт-Петербург, 2002.

14.Васильев А. Грипп и ОРВИ. С.-П., 2001.

15.Дүйсенова А.К., Садыкова С.С. «Сборник тестовых заданий и ситуационных задач по инфекционным и тропическим болезням», Алматы, 2009.- 380с.

16.Инфекционные болезни у детей: Учебник для пед.фак.мед.вузов/

Под ред. В.Н.Тимченко.-2-е изд.,испр.и .доп.-СПб.:Спец. лит,2006.-576с .

Қазақ тіліндегі

негізгі:

1. Жұқпалы аурулар. Дүйсенова А.Қ. Алматы, 2009.- 420 бет.

2. Сейдуллаева Л.Б., Набенов К.Н., Дүйсенова А.Қ., Т.М.Сыдыманова. Тропикалық жұқпалар мен инвазиялар. Оқу құралы. Алматы, 2008, 168 б.

қосымша:

3. Сейдуллаева Л.Б. Безгек. Әдістемелік оқу құралы. Алматы, 2007. - 30 бет.

4. Жұқпалы аурулар пәні бойынша тесттік тапсырмалар және есептер жинағы. Дүйсенова А.Қ., Ермұқанова Н.Т., Алматы, 2009. – 184 бет.

Ескерту: * - әдебиеттердің тізімі жыл сайын жаңартылуы мүмкін.

Авторлары

Дүйсенова А.К. – С.Д. Асфендияров атындағы Қазақ ұлттық медицина университетінің жұқпалы аурулар кафедрасының меңгерушісі, профессор;

Садыкова С.С. – С.Д. Асфендияров атындағы Қазақ ұлттық медицина университетінің жұқпалы аурулар кафедрасының профессоры;

Алшынбаева Г.У. – «Астана медицина университеті» АҚ жұқпалы аурулар кафедрасының меңгерушісі, профессор;

Имамбаева Г.Г. – «Астана медицина университеті» АҚ жұқпалы аурулар кафедрасының доценті, м.ғ.к.;

Кошеров Б.Н. – Қарағанды мемлекеттік медицина университетінің жұқпалы аурулар кафедрасының меңгерушісі, профессор;

Ким А.А. - Қарағанды мемлекеттік медицина университетінің жұқпалы аурулар кафедрасының доценті, медицина ғылымының кандидаты;

Бейсенова Г.Р. - Қарағанды мемлекеттік медицина университетінің жұқпалы аурулар кафедрасының ассистенті.

Байдүйсенова Ә.Ө. - Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығының әдіскері, доцент.

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

БАКАЛАВРИАТ

ИНФЕКЦИОННЫЕ БОЛЕЗНИ

По специальности «5В110400 – «Медико-профилактическое дело»

Объем часов - 135 (3 кредита)

Министерство Здравоохранения Республики Казахстан

Астана 2011

ПРЕДИСЛОВИЕ

- 1 РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА** «Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки», Казахским национальным медицинским университетом им. С.Д. Асфендиярова, АО «Медицинский университет Астана», Карагандинским государственным медицинским университетом, Западно-Казахстанским государственным медицинским университетом им. М.Оспанова, Государственным медицинским университетом г. Семей, Южно-Казахстанской государственной фармацевтической академией.
- 2 ВВЕДЕНА впервые**
- 3 Типовая учебная программа** разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом образования Республики Казахстан 2009 г. по специальности 5В110400 - «Медико-профилактическое дело»
- 4 Типовая учебная программа** утверждена и рекомендована к изданию приказом министра Здравоохранения РК №734 от 26 октября 2011 г.

СОДЕРЖАНИЕ

1.	Пояснительная записка.....	36
2.	Распределение часов дисциплины.....	38
3.	Содержание дисциплины и примерные тематические планы лекций, практических занятий, СРСП, СРС	38
4.	Методы обучения и преподавания.....	62
5.	Оценка знаний.....	62
6.	Оборудование и оснащение.....	63
7.	Список рекомендуемой литературы.....	63

Настоящая типовая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

1 ПОЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

Достижения современной медицины, рациональная организация противоэпидемических мероприятий, контроля и управления инфекционными болезнями в Республике Казахстан привели к заметному снижению заболеваемости многими эпидемическими инфекциями, вызвали изменения ее характера и структуры. Однако, постоянно существует угроза завоза инфекционных заболеваний из других стран, в том числе особо опасных инфекций, а также применения возбудителей инфекционных заболеваний в качестве бактериологического (биологического) оружия. Кроме того, на территории Республики Казахстан расположены природные очаги таких особо опасных инфекций, как чума, туляремия, Конго-Крымская геморрагическая лихорадка (ККГЛ), геморрагическая лихорадка с почечным синдромом (ГЛПС). В Республике Казахстан сохраняется неблагоприятная эпидситуация по зоонозным инфекциям (бруцеллез, сибирская язва, бешенство и др.). Возвращаются «старые» инфекции (холера и др.) и появляются «новые» (emerging diseases): ТОРС (тяжелый острый респираторный синдром, «птичий» грипп, «свиной» грипп), прионные болезни. В 2009 г. ВОЗ объявил о пандемическом распространении гриппа H1N1. Несмотря на проведение вакцинации, отмечается эпидемическая заболеваемость корью. Существует угроза завоза полиомиелита. В Казахстане отмечается рост новых случаев ВИЧ-инфекции, в то время как в мире ситуация начинает стабилизироваться.

Программа по инфекционным болезням, включающая нозологические формы отражает современные достижения в области инфектологии.

В настоящей программе четко изложены принципы организационной структуры инфекционной службы в Республике Казахстан. Программа включает новые данные по этиологической структуре и патогенезу, содержит понятия об особенностях течения инфекционных болезней в настоящее время, раскрывает течение ряда инфекционных форм. Наряду с типичным течением инфекционных заболеваний уделяется внимание атипичным формам.

В целом подготовка по специальности 5В110400 - «Медико-профилактическое дело» предусматривает развитие у обучающихся способностей практического применения полученных знаний в клинической диагностике распространенных инфекционных, завозных и тропических болезней, рациональном использовании инструментальных и лабораторных методов исследования с акцентом на раннее выявление больных, проведении первичных противоэпидемических мероприятий в очаге.

Особое внимание уделяется тактике специалиста при выявлении особо опасных инфекций и заболеваний, предусмотренных международными медико-санитарными правилами и мероприятиям по предупреждению их завоза из-за рубежа.

Цель дисциплины: формирование у студентов знаний, умений и навыков по диагностике, дифференциальной диагностике инфекционных болезней и организации противоэпидемических мероприятий в очаге.

Задачи дисциплины:

- научить на основании клинико-анамнестических данных диагностировать наиболее распространенные инфекции и инвазии, карантинные инфекции, а также экзотические (завозные) инфекционные заболевания;
- обучить основным принципам и мерам профилактики инфекционных болезней;
- обучить принципам организации профилактических и противоэпидемических мероприятий в очагах инфекционных заболеваний.

Конечные результаты обучения (компетенции)

Студент должен:	компетенции
знать	основы диагностики инфекционных заболеваний;
	клинические и эпидемиологические показания к госпитализации;
	правила ведения больных на дому: а) с кишечными инфекциями; б) с воздушно-капельными инфекциями;
	принципы и методы профилактики инфекционных болезней;
	принципы организации неотложных противоэпидемических мероприятий при подозрении на карантинную инфекцию;
	функции кабинета инфекционных заболеваний (КИЗ) поликлиники;
	принципы инфекционного контроля;
уметь	осуществлять подготовку больных и принимать участие в выполнении лабораторно-инструментальных методов исследования;
	применить принципы биобезопасности при работе с инфекционным больным;
	организовать профилактические и противоэпидемические мероприятия в очагах инфекционных заболеваний;
	осуществлять анализ инфекционной заболеваемости населения;
владеть навыками:	применения стандартного определения случая особо опасных инфекций;
	сбора анамнеза заболевания и целенаправленного эпидемиологического анамнеза;
	клинического осмотра и интерпретации лабораторно-

	инструментальных методов исследования;
	проведения профилактических и противоэпидемических мероприятий в очаге;
	проведения санитарно-просветительной работы по профилактике инфекционных заболеваний;

Пререквизиты и постреквизиты дисциплины

Пререквизиты: анатомия, патологическая анатомия, микробиология, коммуникативные навыки, введение в клиническую медицину.

Постреквизиты: эпидемиология с основами дезинфекционного дела, коммунальная гигиена, гигиена питания, гигиена детей и подростков.

2 РАСПРЕДЕЛЕНИЕ УЧЕБНЫХ ЧАСОВ ДИСЦИПЛИНЫ

Всего часов	Аудиторные часы		СРСП	СРС
	Лекции	Практические занятия		
Кредит №1 - 45 часов	5	10	15	15
Кредит №2 - 45 часов	5	10	15	15
Кредит №3 - 45 часов	5	10	15	15

3 Содержание дисциплины* и примерные тематические планы занятий**

Кредит № 1

Учение об инфекции, инфекционном процессе. Общие принципы классификации и профилактики инфекций

Краткие исторические сведения о распространенности инфекционных болезней. Основные этапы изучения инфекционных заболеваний в Республике Казахстан. Эпидемическая и спорадическая заболеваемость.

Определение понятий «инфекция», «инфекционный процесс». Место инфекционных заболеваний в общей структуре заболеваемости. Эволюция инфекционных болезней и изменение структуры инфекционной заболеваемости в

настоящее время. Принцип построения клинических классификаций инфекционных заболеваний. Классификация инфекционных болезней.

Течение инфекционного заболевания, его циклы. Острые и хронические формы инфекционных болезней. Симптомы и синдромы инфекционных заболеваний и их оценка.

Принципы стандартного определения случая инфекционного заболевания (подозрительный, вероятный и подтвержденный случаи заболевания. Принципы ранней диагностики инфекционных болезней. Значение анамнеза в диагностике. Роль эпидемиологического анамнеза.

Значение лабораторных и клинико-иммунологических данных в постановке диагноза инфекционного заболевания. Преаналитический и аналитический этапы исследования. Лабораторные методы диагностики: бактериологический, вирусологический, микроскопический, серологический, биологический, аллергический, молекулярно-генетические (ПЦР, качественный, количественный анализ). Экспресс методы в диагностике инфекционных болезней. Принципы биобезопасности при работе с биологическим материалом. Постконтактная профилактика.

Общие принципы профилактики инфекционных болезней. Профилактические меры по ликвидации источника инфекции, переносчиков инфекции, пути передачи и восприимчивость организма к инфекциям. Активное выявление и санация бактериовыделителей.

Вакцино- и серопротекция. Виды вакцин. Анатоксины. Сыворотки. Иммуноглобулины.

Календарь профилактических прививок. Национальный календарь профилактических прививок. Национальные дни иммунизации. Проведение прививок по эпидемическим показаниям. Противопоказания к прививкам. Осложнения вакцинации.

Роль и место санитарно-просветительной работы в профилактике инфекционных заболеваний. Поведенческие аспекты.

Особенности заполнения историй болезни инфекционных больных.

Кишечные инфекции и инвазии

Дизентерия

Этиология. Возбудитель, его основные свойства. Современная классификация шигелл. Устойчивость возбудителя во внешней среде.

Эпидемиология. Источники инфекции. Значение больных с атипичными формами в распространении дизентерии. Механизм заражения. Пути и факторы для различных видов шигелл. Имунитет. Сезонность.

Патогенез. Клиника. Клиническая классификация дизентерии. Характеристика колитического, гастроэнтероколитического и гастроэнтеритического вариантов острой дизентерии. Критерии тяжести течения. Субклиническое течение дизентерии (бактерионосительство). Затяжное течение. Осложнения дизентерии, постдизентерийные состояния. Хроническая дизентерия и ее варианты.

Условия, способствующие развитию хронической дизентерии. Современные особенности течения. Прогноз.

Диагностика. Значение эпидемиологического анамнеза и клинического обследования больного. Бактериологические и серологические ((РПГА с эритроцитарным дизентерийным диагностикумом) методы. Копрологический метод диагностики. инструментальный метод (ректороманоскопия). Показания к ректороманоскопии.

Принципы лечения. Критерии выписки из стационара.

Профилактика. Роль раннего выявления больных и их рационального лечения в стационаре и на дому. Текущая и заключительная дезинфекция. Диспансерное наблюдение реконвалесцентов в КИЗе поликлиник. Санитарно-просветительная работа.

Сальмонеллез

Этиология. Возбудители сальмонеллеза, их важнейшие свойства. Принципы классификации.

Эпидемиология. Распространенность сальмонеллеза среди людей и животных Пути распространения, факторы передачи сальмонеллеза. Восприимчивость. Иммуитет. Спорадическая заболеваемость и групповые вспышки. Сезонность.

Патогенез. Патологическая анатомия. Патогенез локализованных и генерализованных форм сальмонеллеза.

Клиника. Классификация сальмонеллеза. Клиника локализованных и генерализованных форм сальмонеллеза (тифоподобный и септикопиемический). Бактерионосительство. Осложнения. Диагностика. Значение эпидемиологических и лабораторных данных. Лабораторная диагностика: бактериологический и серологический методы, экспресс-диагностика. Современные особенности течения.

Лечение. Принципы лечения локализованных и генерализованных форм сальмонеллеза. Лечение бактерионосительства. Критерии выписки из стационара.

Профилактика. Роль раннего выявления больных и их рационального лечения в стационаре и на дому. Текущая и заключительная дезинфекция. Диспансерное наблюдение реконвалесцентов в КИЗе поликлиник. Санитарно-просветительная работа.

Вирусные гастроэнтериты

Этиология. Ротавирусы как причина большинства вирусных гастроэнтеритов. Значение других вирусов в развитии гастроэнтеритов. Эпидемиология. Источники. Механизм заражения и пути передачи. Восприимчивость. Иммуитет. Сезонность. Спорадическая и групповая заболеваемость.

Патогенез. Патологическая анатомия. Клиника. Инкубационный период. Симптоматика раннего периода и разгара болезни. Прогноз. Диагностика. Лечение. Профилактика. Санитарно-просветительная работа.

Эшерихиозы

Этиология. Характеристика эшерихий, их антигенная структура. Классификация эшерихий.

Эпидемиология. Источники эшерихиозов. Механизм заражения. Пути распространения, факторы передачи инфекции.

Патогенез. Патологическая анатомия. Роль инвазивных и токсигенных свойств эшерихий.

Клиника. Симптоматика и течение дизентериеподобных и холероподобных эшерихиозов. Современные особенности течения. Прогноз.

Диагностика. Значение эпидемиологических и клинических данных в диагностике эшерихиозов. Специфическая бактериологическая диагностика.

Принципы лечения. Профилактика. Санитарно-просветительная работа.

Холера

Этиология. Классический холерный вибрион и вибрион Эль-Тор. Их важнейшие свойства, характеристика токсинов. Устойчивость во внешней среде.

Эпидемиология. Источники инфекции. Механизм заражения, пути распространения и факторы передачи инфекции. Особенности эпидемиологии холеры Эль-Тор.

Патогенез. Патологическая анатомия. Внедрение возбудителя и его размножение. Действие токсина холерогена на ферментную систему клеток тонкой кишки. Патогенез диареи, водно-электролитных расстройств, метаболического ацидоза, сердечно-сосудистых нарушений, нарушение функции почек. Патологические изменения во внутренних органах.

Клиника. Современные особенности течения. Клинические и патогенетические характеристики в зависимости от четырех степеней дегидратации. Клинические особенности холеры Эль-Тор. Осложнения. Прогноз.

Диагностика. Значение эпидемиологического анамнеза и клинического обследования больного. Бактериологическая диагностика (посевы испражнений, рвотных масс, желчи, аутопсийного материала). Методы экспресс-диагностики. Правила взятия, пересылки и исследования материала.

Принципы лечения. Критерии выписки из стационара.

Профилактика. Локализация эпидемической вспышки, ликвидация очага. Предупреждение заноса холеры. Эффективность раннего выявления и госпитализации больных, бактериологического обследования контактных лиц. Текущая и заключительная дезинфекция. Клинико-бактериологический контроль за вибрионосителями. Экстренная профилактика антибиотиками. Санитарно-просветительная работа.

Международные правила и карантинные мероприятия по борьбе с холерой.

Пищевые токсикоинфекции

Этиология. Эпидемиология. Источники пищевых токсикоинфекций, механизм передачи. Роль различных пищевых продуктов в передаче токсикоинфекций. Спорадическая заболеваемость и групповые вспышки.

Патогенез. Патологическая анатомия.

Клиника. Современные особенности течения. Инкубационный период. Критерии тяжести. Осложнения. Прогноз.

Диагностика. Ведущее значение бактериологического метода диагностики.

Принципы лечения. Критерии выписки из стационара.

Профилактика. Санитарно-гигиенические мероприятия.

Брюшной тиф и паратифы А и В

Этиология. Возбудитель, его основные свойства, антигенная структура. L - формы возбудителя.

Эпидемиология. Источники инфекции. Пути заражения и механизм передачи. Пищевые и водные вспышки. Восприимчивость населения.

Патогенез. Патологическая анатомия. Внедрение возбудителя, размножение в лимфатических образованиях кишечника, лимфатических узлах, внутриклеточное паразитирование, бактериемия, токсинемия. Очаговые поражения. Аллергические реакции. Цикличность патологических изменений лимфоидного аппарата тонкой кишки. Изменения со стороны других органов и систем.

Клиника. Инкубационный период. Клинические периоды. Цикличность течения брюшного тифа. Клиническая характеристика периода разгара болезни. Критерии тяжести брюшного тифа. Особенности клинического течения паратифов А и В. Особенности современного клинического течения брюшного тифа. Осложнения. Прогноз.

Диагностика. Роль эпидемиологических и клинических данных. Гемограмма. Лабораторная диагностика: бактериологическая (получение и изучение гемо-, копро-, уро-, биликультуры) и серологическая (реакция агглютинации Видаля, РНГА с эритроцитарными диагностикумами О, Н и Vi). Метод иммунофлюоресценции в экспресс-диагностике инфекции.

Принципы лечения. Критерии выписки из стационара.

Профилактика. Специфическая профилактика. Принципы диспансеризации реконвалесцентов. Санитарно-просветительная работа.

Иерсиниозы

Этиология. Основные сведения о возбудителях.

Эпидемиология. Источник инфекции. Пути заражения человека и факторы передачи. Восприимчивость населения. Сезонность заболевания. Иммунитет.

Патогенез. Патологическая анатомия. Стадии развития процесса: энтеральная, лимфаденита, бактериемии и токсинемии, органных поражений. Патогенез обострений и рецидивов.

Клиника. Инкубационный период. Симптоматика и течение локализованных и генерализованных форм. Вторично-очаговые поражения. Клиническая характеристика обострений и рецидивов.

Диагностика. Лабораторная диагностика: бактериологические, серологические и биологические методы исследования. Принципы лечения. Критерии выписки из стационара. Профилактика. Санитарно-просветительная работа.

Ботулизм

Этиология. Характеристика основных свойств возбудителя. Типы возбудителей.

Эпидемиология. Источники инфекции и факторы передачи ботулизма. Опасность заражения от консервов домашнего приготовления. Восприимчивость. Единичные и групповые случаи заболеваемости.

Патогенез. Патологическая анатомия. Токсинемия. Механизм поражения центральной и периферической нервной систем. Патогенез острой дыхательной недостаточности. Патологические изменения во внутренних органах.

Клиника. Стандартное определение случая ботулизма. Критерии тяжести. Осложнения. Прогноз.

Диагностика. Лабораторное исследование. Биологическая проба.

Принципы лечения. Критерии выписки из стационара.

Профилактика. Санитарно-просветительная работа.

Вирусные гепатиты

Этиология вирусных гепатитов А, В, С, D (дельта), Е, **TTV, G.**

Вирусный гепатит А. Этиология. Эпидемиология. Источник инфекции. Эпидемиологическое значение больных безжелтушными и субклиническими формами. Механизм и факторы передачи. Восприимчивость разных возрастных групп. Иммунитет.

Патогенез. Патологическая анатомия. Патогенез желтухи, гиперферментемии и других метаболических нарушений. Активация механизмов саногенеза. Морфологические изменения в печени.

Клиника. Длительность инкубационного периода. Продолжительность и клиника преджелтушного периода. Желтушный период, его клиническая характеристика. Период реконвалесценции. Современные особенности течения. Исходы вирусных гепатитов. Диагностика. Биохимические исследования: выявление гиперферментемии, нарушений пигментного и белкового обменов. ИФА на определение маркеров вирусного гепатита А. Принципы лечения.

Профилактика. Значение раннего и активного выявления больных и вирусносителей. Наблюдение за контактными. Дезинфекция. Условия выписки из стационара. Вакцинация. Наблюдение за переболевшими.

Вирусный гепатит В. Этиология. Частица Дейна, ее антигенное строение.

Эпидемиология. Источники инфекции. Пути передачи. Группы риска.

Патогенез. Патологическая анатомия. Вирусная иммуногенетическая концепция патогенеза. Механизмы цитолиза гепатоцитов и холестаза.

Клиника. Критерии тяжести. Фульминантный гепатит. Осложнения. Клиническая характеристика острой печеночной энцефалопатии (ОПЭ I-IV ст.). Прогноз.

Диагностика. ИФА на определение маркеров вирусного гепатита В. Биохимические исследования. Инструментальные методы диагностики. ПЦР диагностика.

Принципы лечения. Критерии выписки из стационара.

Профилактика. Санитарно-гигиенические мероприятия. Значение раннего и активного выявления больных и вирусоносителей. Вакцинация. Диспансерное наблюдение за переболевшими.

Вирусный гепатит Д. Этиология. Эпидемиология. Источники инфекции. Механизм передачи. Понятие о коинфекции и суперинфекции.

Патогенез. Патологическая анатомия. Цитолитическое действие возбудителя дельта-вируса на гепатоциты.

Клиника. Инкубационный период. Прогноз. Диагностика. ИФА на определение маркеров вирусного гепатита Д. Профилактика. Роль вакцинопрофилактики вирусного гепатита В и Д. Санитарно-просветительная работа. Инфекционный контроль.

Инфекции дыхательных путей

Грипп и другие ОРВИ

Определение (Грипп и другие ОРВИ).

Этиология. Современные представления о возбудителе, его свойствах, антигенной структуре и изменчивости. Антигенные варианты. Пандемические и эпидемические штаммы вируса.

Эпидемиология. Источники инфекции. Механизм заражения и пути распространения гриппа, парагриппа и аденовирусных инфекций. Восприимчивость организма. Иммуитет. Заболеваемость. Сезонность. Эпидемии и пандемии гриппа.

Патогенез. Патологическая анатомия. Внедрение вируса. Изменения со стороны слизистой оболочки дыхательных путей.

Клиника. Осложнения со стороны дыхательных органов и другие осложнения. Осложнения со стороны нервной системы. Особенности клинического течения пандемического гриппа. Прогноз.

Профилактика. Противоэпидемические мероприятия, специфическая профилактика при гриппе. Санитарно-просветительная работа.

Энтеровирусная инфекция.

Этиология. Вирусы Коксаки и ЕСНО. Общие свойства.

Эпидемиология. Источники инфекции. Пути передачи. Спорадическая заболеваемость, локальные вспышки, эпидемии. Иммунитет.

Патогенез. Патологическая анатомия. Внедрение вируса в клетки слизистой оболочки респираторного и пищеварительного тракта. Локальные изменения. Вирусемия. Поражение желудочно-кишечного тракта, нервной системы, мышц.

Клиника. Инкубационный период. Многообразие клинических проявлений. Клиническая характеристика отдельных форм: энтеровирусная диарея, герпетическая ангина, острые респираторные заболевания, миалгии, серозный менингит и другие поражения нервной системы, инфекционная экзантема, миокардиты, геморрагический конъюнктивит. Прогноз.

Диагностика. Вирусологическая и серологическая диагностика.

Принципы лечения. Профилактика.

Менингококковая инфекция

Этиология. Возбудитель. Его основные свойства. Серологические группы и типы менингококка.

Эпидемиология. Источники инфекции. Механизм заражения и пути распространения инфекции. Восприимчивость населения. Группы риска. Иммулитет. Сезонность.

Патогенез. Патологическая анатомия. Гематогенная и лимфогенная генерализация инфекции. Роль токсинемии и аллергического компонента в патогенезе. Клиника. Классификация форм менингококковой инфекции. Клиника менингококкового назофарингита, менингококкового менингита, менингококкцемии, менингококкового энцефалита. Сверхострый менингококковый сепсис. Осложнения. Прогноз при различных формах менингококковой инфекции.

Диагностика. Значение Клинико-лабораторных данных при различных формах менингококковых инфекций.

Принципы лечения. Критерии выписки из стационара.

Профилактика. Экстренная профилактика болезни, выявление и санация носителей менингококка. Методы специфической профилактики.

Детские воздушно-капельные инфекции у взрослых (корь, дифтерия, ветряная оспа, эпидемический паротит, скарлатина, краснуха)

Этиология. Основные сведения о возбудителях кори, дифтерии, ветряной оспы, эпидемического паротита, скарлатины, краснухи.

Эпидемиология. Причины распространения и особенности эпидемического процесса при детских капельных инфекциях у взрослых.

Патогенез. Патологическая анатомия. Основные патогенетические механизмы развития кори, краснухи, эпидемического паротита, скарлатины, ветряной оспы.

Клиника. Инкубационный период. Периоды развития заболевания. Клинические проявления и особенности течения кори, краснухи, эпидемического паротита, скарлатины, ветряной оспы по периодам развития заболевания у взрослых. Критерии тяжести заболевания. Осложнения. Прогноз.

Диагностика. Лабораторные методы диагностики.

Профилактика. Значение плановой иммунизации

ПРИМЕРНЫЕ ТЕМАТИЧЕСКИЕ ПЛАНЫ ЛЕКЦИЙ, ПРАКТИЧЕСКИХ ЗАНЯТИЙ, СРС И СРС

Кредит №1

Примерный тематический план лекций

№	Наименования тем
1.	Введение в специальность. Учение об инфекции, инфекционном процессе. Общие принципы классификации и профилактики инфекции.
2.	ОКИ. Синдром диареи. Актуальность, этиология, эпидемиология, принципы диагностики и лечения.
3.	Вирусные гепатиты с энтеральным механизмом передачи. Вирусные гепатиты А и Е.
4.	Вирусные гепатиты с парентеральным механизмом передачи. Вирусные гепатиты В,С, Д.
5.	Грипп и др. ОРВИ. Пандемический грипп.
	Всего часов: 5

Примерный тематический план практических занятий

№	Наименования тем
1.	Принципы клинического обследования и лабораторной диагностики инфекционных больных и заполнение истории болезни.
2.	Брюшной тиф и паратифы А и В.
3.	Дизентерия. Сальмонеллез. Пищевые токсикоинфекции.
4.	Иерсиниозы.
5.	Менингококковая инфекция.
	Всего часов: 10

Примерный тематический план самостоятельной работы с преподавателем (СРСП)

№	Темы СРСП
1.	Кишечные инфекции. Брюшной тиф и паратифы А и В.
2.	Ботулизм.
3	Холера.
4.	Вирусные гепатиты А, В, С, Д, Е и др.: этиология, эпидемиология, клиника. Диагностика, профилактика
5.	Дизентерия. Сальмонеллез. Пищевые токсикоинфекции.
6.	Грипп и другие ОРВИ.
7.	Детские воздушно-капельные инфекции у взрослых (корь, дифтерия, ветряная оспа, эпидемический паротит, скарлатина, краснуха).
	Рубежный контроль
	Всего часов: 15

Примерные темы для самостоятельной работы студентов (СРС)

№	Наименования тем
1.	История становления инфекционной службы в Казахстане.
2.	Профилактика острых кишечных инфекций.
3.	Протозойные инвазии кишечника (амебиаз, балантидиаз)
4.	Эшерихиозы.
5.	Вирусные гастроэнтериты. Энтеровирусная инфекция.
	Всего часов: 15

Кредит №2

ВИЧ-инфекция

Этиология. Возбудитель, его основные свойства. Генетическая и антигенная изменчивость. Устойчивость во внешней среде.

Эпидемиология. Эпидемиологическая ситуация в мире, Центрально-Азиатском регионе, Республике Казахстан. Источники инфекции. Механизм и пути передачи. Группы риска. Возможность инфицирования в медицинских учреждениях. Иммуитет. Прогнозирование развития эпидемиологического процесса.

Патогенез. Патологическая анатомия. Внедрение вируса. Этапы взаимодействия с иммунными клетками. Механизм формирования иммунологических нарушений. Активация возбудителей оппортунистических инфекций и инвазий. Механизм развития вторичных инфекционных процессов (протозойные инфекции, микозы, вирусные и бактериальные инфекции). Возникновение опухолей. Патоморфология.

Клиника. Классификация. Критерии ВОЗ. Полная характеристика клинических периодов. Характеристика основных оппортунистических инфекций. Характеристика системных поражений и варианты течений.

Диагностика. Значение комплекса эпидемиологических, клинических и лабораторных данных для ранней диагностики ВИЧ-инфекции. Лабораторные методы исследования: серологические (ИФА, иммуноблотинг и др.), вирусологические (выделение вируса), исследование состояния клеточного иммунитета. ПЦР-метод.

Принципы лечения.

Профилактика. Программа ВОЗ. Глобальная стратегия борьбы с ВИЧ-инфекцией. Инфекционный контроль. Постконтактная профилактика. Профилактика передачи от матери к ребенку (ППМР). Организация и структура службы по борьбе и профилактике СПИД в Республике Казахстан. Юридические и медико-деонтологические проблемы СПИДа.

Токсоплазмоз

Этиология. Возбудитель, его жизненный цикл. Устойчивость во внешней среде.

Эпидемиология. Резервуары инфекции. Роль кошек в распространении токсоплазмоза. Эпизоотии, болезни и пораженность диких и домашних млекопитающих и птиц. Инфицированность людей. Пути передачи инфекции (алиментарный, контактный). Иммулитет.

Патогенез. Патологическая анатомия. Внедрение возбудителя, его размножение и распространение в организме. Образование псевдоцист. Врожденный токсоплазмоз.

Клиника. Классификация форм инфекции. Инкубационный период. Приобретенный токсоплазмоз. Клиническая характеристика острого и хронического токсоплазмоза (поражение глаз, миокарда, нервной системы). Обострения и рецидивы. Латентные формы токсоплазмоза. Врожденный токсоплазмоз. Клиническая характеристика острой, подострой и хронической форм.

Диагностика. Роль акушерского и эпидемиологического анамнеза. Специфическая диагностика, паразитологическое обследование органов, тканей, биологических жидкостей на токсоплазмы, иммунологические реакции (реакция Сабина-Фельдмана, РСК). Метод непрямой иммунофлюоресценции. Биологическая проба. Кожная проба с токсоплазмином. Особенности диагностики TORCH (токсоплазмоз, краснуха и др.)

Профилактика. Меры санитарно-ветеринарной профилактики. Предупреждение профессиональных заражений. Выявление токсоплазмоза среди беременных. Профилактика алиментарного заражения.

Рожа

Этиология. Основные свойства возбудителя. L-формы стрептококка.

Эпидемиология. Источники инфекции. Механизмы заражения. Определяющее значение индивидуальной предрасположенности к роже.

Патогенез. Патологическая анатомия.

Клиника. Клиническая классификация. Эритематозная, эритематозно-геморрагическая, эритематозно-буллезная, буллезно-геморрагическая формы. Рецидивирующая рожа. Осложнения. Последствия (лимфостаз). Особенности современного течения рожи. Прогноз.

Диагностика. Иммунологические исследования, определение противострептококковых антител в крови, определение стрептококковых антигенов (РАГА, ИФА).

Принципы лечения.

Профилактика. Диспансеризация больных рецидивирующей рожей.

Бешенство

Этиология. Основные свойства вируса бешенства.

Эпидемиология. Источники и резервуары вируса в природе. Эпизоотии среди диких и домашних животных. Пути заражения человека. Значение входных ворот.

Патогенез. Патологическая анатомия. Внедрение и распространение вируса. Поражение центральной нервной системы.

Клиника. Стадии течения заболевания. Ранние симптомы бешенства. Течение заболевания. Атипичные формы бешенства. Прогноз.

Диагностика. Значение клинико-эпидемиологических данных и обнаружение в мозгу погибших животных теляц Бабеша-Негри. Использование биологической пробы.

Принципы лечения.

Профилактика. Первичная хирургическая обработка раны. Специфическая профилактика. Показания к вакцинации и методика ее проведения.

Столбняк

Этиология. Важнейшие свойства возбудителя. Способность к токсикоспорообразованию. Устойчивость во внешней среде.

Эпидемиология. Распространение возбудителя столбняка в природе. Источники инфекции. Механизм заражения. Связь заболеваний с травматизмом. Столбняк военного и мирного времени.

Патогенез. Патологическая анатомия. Входные ворота инфекции. Локализация возбудителя в организме. Токсинемия. Механизм судорожного синдрома.

Клиника. Классификация столбняка. Инкубационный период. Симптомы начального периода. Клиника разгара заболевания. Критерии и формы тяжести. Местная форма столбняка. Осложнения. Прогноз.

Диагностика. Диагностическое значение клинико-эпидемиологических данных.

Принципы лечения.

Профилактика. Первичная хирургическая обработка раны. Применение столбнячного анатоксина и противостолбнячной сыворотки. Плановая и экстренная профилактика.

Сибирская язва

Этиология. Важнейшие свойства возбудителя.

Эпидемиология. Источники и резервуары инфекции. Механизм и факторы передачи. Эпизоотологическая и эпидемиологическая характеристика болезни. Профессиональные заболевания.

Патогенез. Патологическая анатомия. Внедрение возбудителя. Определяющее значение входных ворот инфекции для развития различных форм заболевания. Патогенез основных клинических проявлений болезни. Изменения внутренних органов.

Клиника. Классификация сибирской язвы. Инкубационный период. Характеристика кожной и септической форм сибирской язвы.

Диагностика. Значение профессионально-эпидемиологического анамнеза, данных клинического обследования. Лабораторная диагностика: бактериоскопическая, бактериологическая, биологическая, серологическая. Внутрικοжная проба. Экспресс-методы (иммунофлюоресцентный и другие). Стандартное определение случая сибирской язвы.

Принципы лечения. Критерии выписки из стационара.

Профилактика. Выявление и ликвидация очагов инфекции ветеринарной службой. Комплекс медико-санитарных и ветеринарно-санитарных мероприятий. Специфическая профилактика. Меры предупреждения профессиональных и бытовых заражений.

Чума

Чума - особо опасная карантинная инфекция. Актуальность. Этиология. Важнейшие свойства возбудителя.

Эпидемиология. Резервуары чумного микроба в природе. Природные очаги чумы в Республике Казахстан, их распространение. Особенности эпидемической и спорадической чумы. Первичные и вторичные очаги чумы. Пути распространения инфекции. Блохи - переносчики возбудителя чумы. Особенности клинического течения чумы в зависимости от пути заражения.

Патогенез. Патологическая анатомия. Внедрение микроба, лимфогенное и гематогенное распространение. Поражение сердечно-сосудистой системы, лимфатического аппарата и органов дыхания.

Клиника. Современная классификация чумы. Клинические особенности первично-очаговых, генерализованных, вторично-очаговых форм чумы. Осложнения. Исходы.

Диагностика. Биологический метод диагностики. Стандартное определение случая разных клинических форм чумы. Экспресс-диагностика чумы.

Принципы лечения. Критерии выписки из стационара.

Профилактика. Немедленная обязательная госпитализация больного в специализированный стационар. Изоляция контактных лиц, экстренная профилактика. Правила вакцинации против чумы. Профилактические мероприятия в портах и аэропортах по предупреждению завоза чумы.

Туляремия

Актуальность. Этиология. Важнейшие свойства возбудителя.

Эпидемиология. Резервуары микроба в природе. Природные очаги в Республике Казахстан, и их распространение. Пути распространения инфекции. Переносчики возбудителя.

Патогенез. Патологическая анатомия. Внедрение микроба, лимфогенное и гематогенное распространение. Поражение сердечно-сосудистой системы, лимфатического аппарата и органов дыхания.

Клиника. Клиника различных форм. Характеристика клинических симптомов в динамике болезни. Осложнения. Исходы.

Диагностика. Стандартное определение случая туляремии. Бактериологический и серологический метод диагностики.

Принципы лечения. Критерии выписки из стационара.

Профилактика. Немедленная обязательная госпитализация больного в специализированный стационар. Изоляция контактных лиц, экстренная профилактика. Профилактические мероприятия в очаге.

Ящур

Актуальность. Этиология. Основные данные о возбудителе, серотипы вируса.

Эпидемиология. Источники инфекции. Эпизоотии ящура. Механизмы и факторы передачи инфекции. Восприимчивость взрослых и детей. Иммунитет.

Патогенез. Патологическая анатомия.

Клиника. Инкубационный период. Основные проявления болезни. Эволюция симптомов. Осложнения. Прогноз.

Диагностика. Роль эпидемиологического анамнеза и эпизоотологического обследования. Биопроба.

Принципы лечения. Профилактика. Санитарно-гигиенические и санитарно-ветеринарные мероприятия. Значение текущей и заключительной дезинфекции. Активная иммунизация при угрозе эпизоотии. Санитарно-просветительная работа.

Инфекционный мононуклеоз.

Актуальность. Этиология. Современные представления об этиологии заболевания.

Эпидемиология. Источник инфекции. Механизм заражения. Пути распространения, восприимчивость.

Патогенез. Патологическая анатомия.

Клиника. Инкубационный период. Характерный симптомокомплекс заболевания. Прогноз.

Диагностика. Диагностическое значение клинических данных. Решающее значение гематологического исследования. Серологическая диагностика. Микроэкспресс-методы в диагностике инфекционного мононуклеоза.

Принципы лечения. Профилактика.

Бруцеллез

Актуальность для Республики Казахстан. Этиология. Виды возбудителей и их эпидемиологическое значение. L-формы бруцелл.

Эпидемиология. Источники инфекции. Эпизоотии бруцеллеза среди животных. Пути, факторы распространения инфекции. Восприимчивость. Иммунитет. Повторный бруцеллез. Суперинфекция. Реинфекция. Патогенез. Патологическая анатомия. Патогенез очаговых поражений опорно-двигательного аппарата, поражения внутренних органов, нервной системы. Значение L-форм бруцелл в патогенезе хронического бруцеллеза.

Клиника. Клиническая классификация бруцеллеза. Инкубационный период. Острый бруцеллез, его клинические особенности. Подострый бруцеллез. Клиника. Хронический бруцеллез. Клинические формы, особенности течения. Последствия перенесенного бруцеллеза. Диспансеризация. Прогноз.

Диагностика. Бактериологическая диагностика. Серологическая диагностика (реакция Райта, Хеддельсона, Кумбса, РПГА, РСК, иммунофлюоресцентная реакция). Аллергические пробы (Бюрне, реакция лизиса лейкоцитов).

Принципы лечения. Профилактика. Санитарно-просветительная работа.

Лептоспироз

Актуальность. Этиология. Характеристика возбудителей. Серологические типы лептоспир, их значение в патологии человека.

Эпидемиология. Резервуары и источники инфекции в природе. Типы природных очагов лептоспироза. Пути передачи инфекции. Типы эпидемических вспышек

Патогенез. Патологическая анатомия. Паренхиматозная диффузия. Механизм развития интоксикационного и геморрагического синдромов. Поражение сердечно-сосудистой и нервной систем, печени, почек и других органов при различных формах лептоспироза.

Клиника. Клиническая классификация лептоспироза. Симптоматология почечных и неврологических расстройств. Критерии тяжести, острая почечная недостаточность. Другие осложнения. Прогноз.

Диагностика. Методы бактериологической и серологической диагностики.

Принципы лечения. Дифференциальный диагноз.

Профилактика. Санитарно-просветительная работа.

Орнитоз

Актуальность. Этиология. Особенности возбудителя.

Эпидемиология. Механизм заражения и пути распространения орнитоза. Спорадические заболевания и групповые вспышки. Сезонность.

Патогенез. Патологическая анатомия.

Клиника. Классификация орнитоза. Инкубационный период. Основные симптомы болезни и их динамика. Изменения со стороны органов дыхания. Особенность пневмонии при орнитозе. Поражения нервной системы. Хронические формы орнитоза. Рецидивы. Осложнения. Прогноз.

Диагностика. Роль эпидемиологических и клинических данных. Лабораторная диагностика. Серологические исследования. Иммунофлюоресцентный метод. Диагностическое значение внутрикожной пробы. Рентгенологическое выявление орнитозной пневмонии.

Принципы лечения. Профилактика. Санитарно-просветительная работа.

Легионеллез

Актуальность. Этиология. Возбудитель, его основные свойства.

Эпидемиология. Источники инфекции, механизм заражения и пути распространения. Значение аэрозолей в распространении инфекции. Восприимчивость. Роль сопутствующих заболеваний и состояний. Иммуитет. Спорадические заболевания и эпидемические вспышки.

Патогенез. Патологическая анатомия.

Клиника. Клинические формы легионеллеза. Инкубационный период. Основные симптомы пневмонической формы и лихорадки Понтиак (острый респираторный легионеллез). Осложнения: отек легких, острая почечная недостаточность. Прогноз.

Диагностика. Значение клинических и эпидемиологических данных. Лабораторная диагностика. Бактериологические и иммунологические исследования. Непрямой иммунофлюоресцентный и иммуноферментный методы, реакция микроагглютинации.

Принципы лечения. Профилактика. Санитарно-просветительная работа.

Натуральная оспа

Актуальность. Программа ВОЗ по ликвидации натуральной оспы. Этиология. Возбудитель, его основные свойства.

Эпидемиология. Источники инфекции, механизм заражения и пути распространения. Патогенез. Патологическая анатомия.

Клиника. Диагностика. Стандартное определение случая. Профилактика.

ПРИМЕРНЫЕ ТЕМАТИЧЕСКИЕ ПЛАНЫ ЛЕКЦИЙ, ПРАКТИЧЕСКИХ ЗАНЯТИЙ, СРСП И СРС

Кредит №2

Примерный тематический план лекций

№	Наименования тем
1.	Современное состояние проблемы ВИЧ-инфекции в РК.
2.	ООИ, актуальные для республики Казахстан (сибирская язва).
3.	ООИ, актуальные для республики Казахстан. Чума.
4.	Актуальные зоонозные инфекции в РК. Бруцеллез.
5.	Бешенство.
	Всего часов: 5

Примерный тематический план практических занятий

№	Наименования тем
6.	ВИЧ-инфекция, этиология, эпидемиология, клинические проявления, диагностика и профилактика.
7.	Токсоплазмоз.
8.	Рожа, столбняк
9.	Бруцеллез.
10.	Инфекционный мононуклеоз
	Всего часов: 10

Примерный тематический план самостоятельной работы с преподавателем (СРСП)

№	Темы СРСП
1.	Рожа.
2.	Бешенство.
3.	ВИЧ-инфекция, этиология, эпидемиология, клинические проявления, диагностика и профилактика.
4.	Сибирская язва
5.	Бруцеллез.
7.	Лептоспироз
	Рубежный контроль
	Всего часов: 15

Примерные темы для самостоятельной работы студентов (СРС)

№	Наименования тем
1.	Сибирская язва.
2.	Туляремия.
3.	Лептоспироз.
4.	Орнитоз.
5.	Легионеллез.
6.	Ящур.
7.	Натуральная оспа.
	Всего часов: 15

Кредит №3

Гельминтозы

Понятие о гельминтозах. Распространенность. Классификация. Механизм действия на организм человека. Зависимость клиники хронической стадии гельминтозов от вида возбудителя, его локализации в организме хозяина, интенсивности инвазии, реактивности макроорганизма. Девазация. Дегельминтизация.

Вопросы частной гельминтологии. Клиническая картина, методы диагностики и терапии основных трематодозов, цестодозов (выбор нозологических форм осуществляется с учетом местной эпидемиологической ситуации).

Географическое распространение важнейших тропических болезней

Общая характеристика и классификация. Особенности патогенеза, клиники, дифференциальной диагностики, лечения и профилактики тропических гельминтозов (шистосомозов, фасциолезов, тропических нематодозов, филяриидозов).

Нематодозы: аскаридоз, энтеробиоз, трихинеллез, анкилостомидозы, трихоцефалез

Этиология. Виды возбудителей, их основные свойства, жизненный цикл, стадии развития в органах. Окончательные и промежуточные хозяева.

Эпидемиология. Источники инвазии. Механизм заражения. Восприимчивость. Контингенты высокого риска заражения.

Патогенез. Стадии инвазионного процесса. Продолжительность инвазии. Патогенез острой (миграционной) и хронической стадии инвазии. Иммунопатология.

Клиника. Классификация стадий и форм инвазии. Клиническая характеристика острой стадии. Клинические проявления хронической стадии. Осложнения. Исходы.

Диагностика. Клинико-эпидемиологические критерии. Паразитологическая диагностика. Серологические методы диагностики.

Дифференциальная диагностика.

Профилактика. Комплекс санитарно-гигиенических и противоэпидемических мероприятий. Индивидуальная профилактика. Санитарно-просветительная работа.

Цестодозы: тениаринхоз, тениоз, гименолепидозы.

Этиология. Виды возбудителей, их основные свойства, жизненный цикл, стадии развития в органах. Окончательные и промежуточные хозяева.

Эпидемиология. Источники инвазии. Механизм заражения. Восприимчивость. Контингенты высокого риска заражения.

Патогенез. Стадии инвазионного процесса. Продолжительность инвазии. Иммунопатология.

Клиника. Классификация стадий и форм инвазии. Клиническая характеристика. Осложнения. Исходы.

Диагностика. Клинико-эпидемиологические критерии. Паразитологическая диагностика. Серологические методы диагностики.

Дифференциальная диагностика.

Профилактика. Комплекс санитарно-гигиенических и противоэпидемических мероприятий. Индивидуальная профилактика.

Трематодозы: шистосомозы. Этиология. Виды возбудителей, их основные свойства, жизненный цикл, стадии развития в органах. Окончательные и промежуточные хозяева.

Эпидемиология. Источники инвазии. Механизм заражения. Механизм заражения - перкутанный, условия, способствующие заражению. Восприимчивость. Контингенты высокого риска заражения. Очаги инвазии. Нозоареал.

Патогенез. Стадии инвазионного процесса. Продолжительность инвазии. Патогенез острой (миграционной) и хронической стадии инвазии. Поражение мочевыделительной системы, кишечника, печени и др. органов. Иммунопатология.

Клиника. Классификация стадий и форм инвазии. Клиническая характеристика острой стадии - симптомокомплекс острого аллергоза. Клинические проявления хронической стадии - симптомы поражения урогенитальной системы, кишечника, печени, легких, головного мозга. Осложнения. Исходы.

Диагностика. Клинико-эпидемиологические критерии. Паразитологическая диагностика: овоскопия и ларвоскопия мочи, фекалий, исследование биоптатов внутренних органов. Серологические методы диагностики: РФА, РСК, и др. Внутрικοжная проба и ее оценка. Инструментальные методы обследования (эндоскопия), рентгенография и др.

Дифференциальная диагностика. Острые лихорадящие заболевания, аллергозы, шигеллез, амебиаз, мочекаменная болезнь, туберкулез мочевой системы, опухоли кишки и мочевых путей, хронические гепатиты, патология легких и

др. Профилактика. Комплекс санитарно-гигиенических и противоэпидемических мероприятий. Индивидуальная профилактика, массовая химиотерапия, химиопрофилактика.

Трематодозы: описторхозы, клонорхоз, фасциолез

Этиология. Морфобиологическая характеристика гельминтов. Жизненный цикл. Окончательные хозяева, промежуточные и дополнительные хозяева.

Эпидемиология. Источники инвазии, механизм заражения, факторы передачи инвазии. Природные и антропоургические очаги инвазии. Нозоареал.

Патогенез. Стадии инвазионного процесса. Иммунология ранней и поздней стадий. Токсико-аллергическая реакция. Поражение гепатобилиарной системы.

Клиника. Классификация стадий и форм болезни. Клиническая характеристика острой и хронической стадии инвазии. Осложнения. Прогноз.

Диагностика. Клинико-эпидемиологические критерии. Паразитологическая диагностика. Серологическая диагностика. Дифференциальная диагностика.

Профилактика. Противоэпидемические, санитарно-гигиенические и ветеринарные мероприятия.

Тропические нематодозы: филяриидозы лимфатические (вухерериоз, бругиоз)

Этиология. Возбудители, их биологическая характеристика, жизненный цикл, стадии развития в организмах окончательного (человек) и промежуточного (комары) хозяев. Периодичный и субпериодичный варианты возбудителей.

Эпидемиология. Источники инвазии, механизм заражения, переносчики возбудителей (комары). Восприимчивость, контингенты высокого риска заражения. Очаги болезни. Нозоареалы.

Патогенез. Стадии инвазионного процесса, их продолжительность. Острая миграционная стадия - паразитирование взрослых паразитов (имаго). Генез токсико-аллергических реакций. Механизм заражения лимфатической системы, стадии процесса. Генез осложнений. Иммунология.

Клиника. Стадии и формы болезни. Инкубационный период. Острая стадия - аллергический синдром, лимфангиты, лимфадениты (продолжительность).

Хроническая стадия - лимфостаз, ассоциированная инфекция. Резидуальная стадия: обструкция лимфатических протоков, узлов, элевантиаз, элевантиазная лихорадка. Осложнения. Исходы.

Диагностика. Клинико-эпидемиологические критерии. Паразитологическое исследование крови с учетом периодичности варианта возбудителя. Серологические методы диагностики. Дифференциальная диагностика.

Профилактика. Комплекс санитарных и инсектецидных мероприятий.

Тропические нематодозы: филяриидозы соединительной ткани (лоаоз, онхоцеркоз, дракункулез)

Этиология. Жизненный цикл, стадии развития и локализации в организмах окончательного и промежуточного хозяев.

Эпидемиология. Источники инвазии (человек, приматы), механизм заражения, переносчики инфекции (слепни, мошки). Восприимчивость, контингенты высокого риска заражения. Очаги инвазии. Нозоареал.

Патогенез. Ранняя стадия, генез токсико-аллергических реакций, хроническая стадия, повреждение тканей в результате миграции имагинальных форм паразита, аллергические реакции. Поражение кожи, подкожной клетчатки, апоневрозов лимфатического аппарата. Стадии поражения органа зрения. Иммунология. Продолжительность инвазии.

Клиника. Инкубационный период. Симптоматология поражения соединительной ткани. Признаки поражения сердечно-сосудистой системы, головного мозга. Токсико-аллергический синдром поражения кожи (сыпь, дистрофические изменения, депигментация, язвенно-рубцовые изменения). Онхоцеркома (локализация, клинко-диагностическое значение). Поражение органов зрения (кератит, увеит, хориокератит, развитие слепоты). Проявления лимфаденопатии. Изменение гемограммы. Ассоциированные инфекции, другие осложнения, прогноз.

Диагностика. Клинико-эпидемиологические критерии. Паразитологическое исследование крови, серологические методы исследования.

Профилактика. Комплекс противоэпидемических мероприятий.

Малярия. Актуальность. Нозоареал. Определение. Этиология. Возбудители малярии человека. Виды, подвиды и штаммы плазмодиев. Циклы развития паразитов в организме комара (спорогония) и человека (шизогония). Особенности шизогонии отдельных видов плазмодиев. Эпидемиология. Источники инфекции. Переносчики инфекции. Механизм заражения. Посттрансфузионная малярия. Восприимчивость. Внутриутробное инфицирование плода. Особенности иммунитета. Распространение малярии. Современная эпидемиологическая ситуация по малярии. Патогенез. Патологическая анатомия. Значение размножения плазмодиев в эритроцитах человека. Механизм развития приступа болезни. Воздействие на организм продуктов обмена паразитов и распада эритроцитов. «Пирогенный порог». Значение сенсibilизации организма и его реактивности. Клиника. Формы малярии, трехдневная, четырехдневная, тропическая, овале-малярия. Фазы заболевания. Диагностика. Дифференциальная диагностика. Лечение. Профилактика. Программа ВОЗ по ликвидации малярии.

Лейшманиоз. Висцеральный и кожный лейшманиозы

Этиология. Возбудитель, его виды. Жизненный цикл лейшманий.

Эпидемиология. Источники инвазии. Зоонозные и антропонозные варианты висцерального и кожного лейшманиоза. Иммунитет. Эпидемические очаги.

Патогенез. Патологическая анатомия.

Клиника. Классификация висцерального и кожного лейшманиоза. Инкубационный период, его продолжительность при различных формах заболевания. Периоды развития болезни. Основные синдромы острого периода разгара болезни и терминального периода. Особенности клинической картины различных форм висцерального и кожного лейшманиоза. Осложнения. Прогноз.

Диагностика. Значение клинико-эпидемиологических данных.

Паразитологические обследования: обнаружение лейшманий в мазках и толстой капле крови, пунктатах и трепанобиоптатах костного мозга. Получение культуры лейшманий.

Профилактика. Выявление и санация больных. Оздоровление природных очагов. Борьба с москитами и больными животными. Личная профилактика.

Эхинококкоз. Альвеококкоз.

Этиология. Морфобиологическая характеристика гельминтов. Жизненный цикл. Окончательные хозяева, промежуточные хозяева. Эпидемиология. Источники инвазии, механизм заражения, факторы передачи инвазии. Очаги инвазии. Нозорареал. Патогенез. Стадии инвазионного процесса. Метастазирование. Клиника. Симптоматология. Поражение печени. Осложнения. Прогноз. Диагностика. Клинико-эпидемиологические критерии. Паразитологическая диагностика. Серологическая диагностика. Дифференциальная диагностика. Терапия. Роль хирургического лечения в сочетании с химиотерапией. Патогенетические и симптоматические средства. Контроль эффективности лечения. Профилактика. Противоэпидемические и санитарно-гигиенические мероприятия.

Трипаносомозы (африканский, американский)

Этиология. Морфологическая характеристика. Жизненный цикл, стадии развития - эпимастиготы (беспозвоночный хозяин), трипомастиготы (позвоночный хозяин).

Эпидемиология. Источники инфекции (человек, виды животных), механизм заражения, переносчики (мухи Це-Це), биотип переносчиков. Восприимчивость. Характер заболеваемости. Сезонность. Контингенты высокого риска заражения. Нозоареал.

Патогенез. Стадии инфекционного процесса. Инокуляция возбудителей, их размножение в клетках системы мононуклеарных фагоцитов, гематогенная диссеминация, поражение лимфоидного аппарата и внутренних органов, демиелинизирующий лейкоэнцефалит, исходы. Иммунология.

Клиника. Классификация форм и стадий болезни. Инкубационный период, ранняя гемолимфатическая стадия, ее продолжительность.

Клинические различия гамбийской и родезийской форм болезни. Манифестные и инаппарантные формы. Особенности течения болезни у местных жителей и приезжих. Осложнения. Прогноз.

Диагностика. Клинико-эпидемиологические критерии. Лабораторная диагностика: паразитоскопия крови, ликвора, костного мозга, пунктатов лимфатических узлов; изоляция возбудителей на питательных средах; серологическая диагностика, ксенодиагностика. Дифференциальная диагностика (тифопаратифозные болезни, бруцеллез, вирусные менингоэнцефалиты, сепсис, психические заболевания, туберкулез и др.).

Профилактика. Борьба с переносчиками. Химиопрофилактика.

Лепра

Этиология. Свойства возбудителя.

Эпидемиология. Источник инфекции, механизмы заражения, факторы передачи. Восприимчивость. Эпидемиологическая значимость больных с различными клиническими проявлениями, формами болезни.

Патогенез. Проникновение микробактерий в организм человека. Формирование гранулем лепроматозного, пограничного и туберкулоидного типов. Хронизация процесса.

Клиника. Инкубационный период. Классификация и формы заболевания. Лепроматозный тип, пограничные типы болезни. Манифестные и инаппарантные формы болезни. Прогноз.

Диагностика. Значение Клинико-эпидемических данных. Функциональные пробы (гистаминная, морфинная). Специфические методы диагностики (микроскопический, биопсия с гранулем с последующим гистологическим исследованием). Дифференциальная диагностика с туберкулезом кожи, дерматомикозами, сифилисом, остеомиелитом. Рентгенодиагностика.

Дифференциальная диагностика.

Профилактика. Выявление и изоляция больного. Комплекс санитарно-гигиенических мероприятий, санитарное просвещение населения.

Кабинеты инфекционных заболеваний поликлиник в организации диспансерного учета инфекционных больных. Принципы организации работы КИЗ. Нормативно-правовые документы (приказы, инструкции, регламентирующие работу КИЗ). Функциональные обязанности врача КИЗ. Принципы диспансерного наблюдения инфекционных больных.

ПРИМЕРНЫЕ ТЕМАТИЧЕСКИЕ ПЛАНЫ ЛЕКЦИЙ, ПРАКТИЧЕСКИХ ЗАНЯТИЙ, СРСП И СРС

Кредит №3

Примерный тематический план лекций

№	Наименования тем
1.	Гельминтозы, распространенность, заболеваемость.
2.	Нематодозы
3.	Трематодозы
4.	Малярия.
5.	Трипаносомозы
	Всего часов: 5

Примерный тематический план практических занятий

№	Наименования тем
1	Гельминтозы. Нематодозы (аскаридоз, энтеробиоз, трихинеллез, анкилостомидозы, трихоцефалез,).
2	Гельминтозы. Цестодозы (тениаринхоз, тениоз, гименолепидозы)
3	Трематодозы: описторхозы, клонорхоз, фасциолез.
4	Малярия. Лейшманиоз.
5	Эхинококкоз. Альвеококкоз.
	Всего часов: 10

Примерный тематический план самостоятельной работы под руководством преподавателя (СРСП)

№	Темы СРСП
1	Тропические нематодозы: филяриидозы соединительной ткани (лоаоз, онхоцеркоз, дракункулез).
2	Трематодозы: шистосомозы.
3.	Трипаносомозы (африканский, американский).
4.	Лепра.
5.	Работа кабинета инфекционных заболеваний (КИЗ) поликлиник в организации диспансерного учета инфекционных больных.
	Рубежный контроль
	Всего часов: 15

Примерные темы для самостоятельной работы студентов (СРС)

№	Наименования тем
1.	Гельминтозы. Нематодозы. Распространение в Казахстане.
2.	Гельминтозы. Цестодозы. Распространение в Казахстане.
3.	Эхинококкоз.
4.	Малярия.
5.	Работа кабинета инфекционных заболеваний (КИЗ) поликлиник в организации диспансерного учета инфекционных больных.
6.	Лепра.
	Всего часов: 15

Примечания:

* - содержания дисциплины до 20% может быть изменено Вузом

** - ВУЗ имеет право изменять до 40% темы практических занятий, лекции, СРСП, СРС

4 МЕТОДЫ ОБУЧЕНИЯ И ПРЕПОДАВАНИЯ

- **Лекции:** обзорные и проблемные.
- **Практические занятия:** устный опрос, работа в малых группах, ролевые игры, работа с историями болезни тематических больных (при их отсутствии работа с архивными историями болезни, клиническими случаями), работа с электронными пособиями, решение ситуационных задач и тестовых заданий, интерпретация лабораторных данных.
- **Самостоятельная работа студентов под руководством преподавателя (СРСП):** работа в отделении - курация тематических больных, углубленное изучение отдельных вопросов практических занятий, работа в малых группах, консультации с преподавателем по всем возникающим вопросам, тестирование, проведение рубежного контроля.
- **Самостоятельная работа студентов:** работа с литературой, электронными базами данных и компьютерными обучающими программами, решение ситуационных задач; решение тестовых заданий, подготовка презентаций и эссе.

5 ОЦЕНКА ЗНАНИЙ

- **Текущий контроль:** решение тестовых заданий, собеседование, решение ситуационных задач, интерпретация анализов, проверка практических навыков у постели больного.
- **Итоговый контроль:** экзамен, включающий тестирование, собеседование и прием практических навыков.

6 ОБОРУДОВАНИЕ И ОСНАЩЕНИЕ

- **Оборудование:** компьютеры, мультимедийная аппаратура, слайдоскоп.
- **Оснащение:** слайды, электронные версии учебников и учебных пособий, таблиц, комплекты тестовых заданий, ситуационные задачи, архивные истории болезни, таблицы, результаты лабораторных анализов.

7 СПИСОК РЕКОМЕНДУЕМОЙ ЛИТЕРАТУРЫ *

На русском языке

основная:

1. Инфекционные болезни: Учеб.пос. для вузов/Под ред. Е.П. Шуваловой.- Москва;Медицина, 2005.-695с.
2. Инфекционные болезни и эпидемиология: Учебник для мед.вузов/ В.И.Покровский, С.Г.Пак, Н.И.Брико, Б.К.Данилкин.-2-е изд.,испр.- М.:ГЭОТАР-МЕД,2007.-826 с.
3. Инфекционные болезни и эпидемиология: Учебник для мед.вузов/ В.И.Покровский, С.Г.Пак, Н.И.Брико, Б.К.Данилкин. - 2-е изд.,испр.- М.:ГЭОТАР-МЕД, 2008.-826 с.
4. Тропические болезни.Учебное пособие./Сейдуллаева Л.Б., Набенов К.Н., Дуйсенова А.К., Егембердиева Р.А.- Алматы, 2010,-332 с.

дополнительная:

- 1.Инфекционные болезни: Учеб. пос. для вузов/Под ред. Е.П. Шуваловой.- Ростов- н/Д. Феникс, 2001. – 960 с.
- 2.Стандарты и алгоритмы мероприятий при инфекционных и паразитарных болезнях: Практическое руководство/С.А.Амиреев, Т.А. Муминов, Б.Л. Черкасский, К.С.Оспанов.-Алматы. Т.1.-2007.-596с.
- 3.Стандарты и алгоритмы мероприятий при инфекционных и паразитарных болезнях: Практическое руководство/С.А.Амиреев, Т.А. Муминов, Б.Л. Черкасский, К.С.Оспанов.- Алматы. Т.2.-2007.-845с.
- 4.Белоусова А.К. Инфекционные болезни с курсом ВИЧ-инфекции и эпидемиологии.- 2008.
5. Руководство к практическим занятиям по эпидемиологии инфекционных болезней. Под ред.В.И.Покровского.- 2006.
- 6.Эмонд Р. и др. Цветной атлас по инфекционным болезням, пер. с англ., 1998.
- 7.Адамович М.Ш., Бандацкая М.И., Близняг А.М. Иммунопрофилактика инфекционных болезней. Минск. 2002.
- 8.Дмитровский А.М., Белозеров Е.С. Чума (монография). Алматы, 2000.
- 9.Курманова К.Б., Дуйсенова А.К. Бруцеллез Клинические аспекты. Алматы, 2002.

- 10.Покровский В.В., Ермак Т.Н., Беляева В.В., Юрин О.Т. ВИЧ-инфекция. Клиника, диагностика и лечение. М., 2003.
- 11.Белозеров Е.С. ВИЧ-инфекция. С.-П., 2003.
- 12.Гранитов В.М. Герпесвирусная инфекция. М., 2001 г. М., Медицина, 2000.
- 13.Лобзин К.М., Лобзин Ю.В., Лукин Е.. Риккетсиозы человека. Руководство для врачей. Москва-Санкт-Петербург, 2002.
- 14.Васильев А. Грипп и ОРВИ. С.-П., 2001.
- 15.Дуйсенова А.К., Садыкова С.С. «Сборник тестовых заданий и ситуационных задач по инфекционным и тропическим болезням», Алматы, 2009.- 380с.
- 16.Инфекционные болезни у детей: Учебник для пед.фак.мед.вузов/
Под ред. В.Н.Тимченко.-2-е изд.,испр.и .доп.-СПб.:Спец. лит,2006.-576с .

На казахском языке

основная:

5. Жұқпалы аурулар. Дүйсенова А.Қ. Алматы, 2009.- 420 бет.
6. Сейдуллаева Л.Б., Набенов К.Н., Дүйсенова А.Қ., Т.М.Сыдыманова. Тропикалық жұқпалар мен инвазиялар. Оқу құралы. Алматы, 2008, 168 б.

дополнительная:

7. Сейдуллаева Л.Б. Безгек. Әдістемелік оқу құралы. Алматы, 2007. - 30 бет.
8. Жұқпалы аурулар пәні бойынша тесттік тапсырмалар және есептер жинағы. Дүйсенова А.Қ., Ермұқанова Н.Т., Алматы, 2009. – 184 бет.

Примечание: * Список литературы может ежегодно обновляться.

Авторы

Дуйсенова А.К. – зав.кафедрой инфекционных болезней Казахского Национального медицинского университета им. С.Д. Асфендиярова, профессор;

Садыкова С.С. – профессор кафедры инфекционных болезней Казахского Национального медицинского университета им. С.Д. Асфендиярова, профессор;

Алшынбаева Г.У. – зав. кафедрой инфекционных болезней АО «Медицинский университет Астана», профессор;

Имамбаева Г.Г. – доцент кафедры инфекционных болезней Казахского Национального медицинского университета им. С.Д. Асфендиярова, к.м.н.;

Кошеров Б.Н. – зав. кафедрой инфекционных болезней Карагандинского государственного медицинского университета, профессор;

Байдуйсенова А.У. методист Республиканского центра инновационных технологий медицинского образования и науки, доцент